1271 WEEKBLAD. — 25e JAARG. — 48 BLZ. — 23 AUGUSTUS 1962.
BELGIË : 10 FRANK. — NEDERLAND : ABONNEES : 65 CENT.

ROBBEDOES

ZE BRENGEN DE STRAALBUIS VAN VERONICA

Lees : DICK en MICHEL

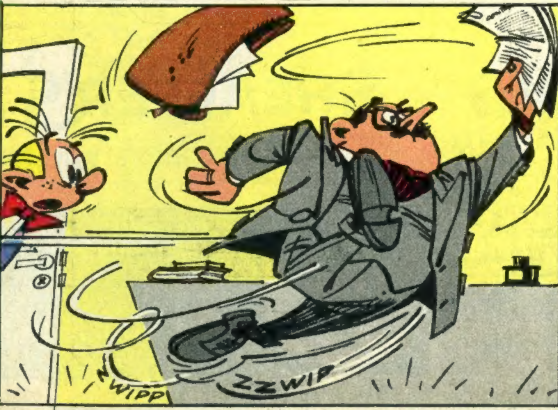
Guust FLATER door Franquin en Jidéhem

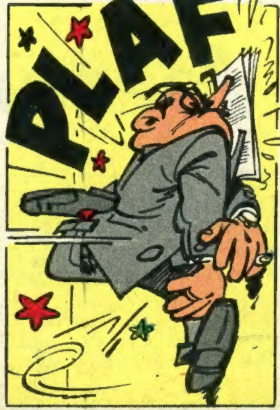
VERSIERING

Hallo, jongelui !

Als je je vacantie aan zee doorbrengt, verzuim dan 's middags niet

DE OPZIENBARENDE ROBBEDOES STRANDSPELEN

De ROBBEDOES karavaan komt in :

Oostende	. . . . .	op 23 en 29 augustus
Koksijde	. . . . . .	op 24 en 30 augustus
De Panne	. . . . .	op 25 en 27 augustus
Middelkerke	. . . .	op 28 augustus
Heist	. . . .	op 31 augustus
De Haan	. . . . .	op 1 september

Om 10.30 u. : Jeugdparade.

Om 14.30 u. : STRANDSPELEN
met vliegend vaandel en slaande trom
geleid door JEAN MONNET
met de onweerstaanbare « GASTOS ».

Van 27 augustus af
JEAN NOHAIN – JACQUES COURTOIS

die je laten kennismaken met CRACK BANGER, de ballon-beeldhouwer, en een heel programma van internationale kwaliteit.

Een lawine van prijzen :
spelen, ballons, reusachtige Indiaanse RODEO tenten.

's Avonds

HET GROTE ROBBEDOES VACANTIECIRKUS

met JEAN NOHAIN,
JACQUES COURTOIS en OMER,
BERNARD HALLER

en de beste attracties uit alle hoeken van de wereld.
EEN VERRASSENDE, 100 % NIEUWE VERTONING.

Met deelneming van

ferrania FILMS	EN **SHEAFFER'S** DE JEUGDIGE VULPEN

INSCHRIJVING : Voor de strandspelen van 10 uur af op de Zeedijk in de Robbedoes-stand. Daarbij de nevenstaande deelnemingsbon laten zien.

Voor het Cirkus : de hele dag door in het cirkus zelf.

DEELNEMINGSBON
STRAND-
WEDSTRIJDEN 1962

BESTE ROBBEDOES

Tweede keer

Ik schrijf voor de tweede keer. Mijn eerste brief heb ik niet in uw blad gezien. Waar blijft hij ? *(We kunnen ons niet herinneren al eerder een brief van jou ontvangen te hebben. Red.)* Wat betekent « My tailor is rich » (Stalen Tyran 1262) ? *(Mijn kleermaker is rijk. Red.)* De titel « SPANNENDE verhalen van Oom Wim » klopt ook niet, want in nr. 1262 gaat het over Paganini en dat noem ik niet spannend. Mijn compliment voor Lucky Luke. Het gezicht van Rataplan is echt suf. Guust is ook goed. Heet hij van zijn achternaam Flater ? *(Ja. Red.)* Zo ja, dan is het een toepasselijke naam. Ik denk dat die andere brief in de brieven (prulle)mand terecht is gekomen. Dan zeg ik nu maar « Een volgende keer beter » !

Henny Hamburg.

P. S. Wat betekent, als u een vraag beantwoordt, « Red. » ? *(Redactie. Red.)*

Ruilen

Er is een club gesticht voor verzamelaars van punten, plaatjes, postzegels, lucifersmerken, sigarenbandjes, enz... Deze club, die honderden jonge verzamelaars omvat, geeft een maandblad uit met interessante rubrieken en gratis ruilberichten. De jaarlijkse deelname in de onkosten bedraagt 40 frank (kan betaald worden in bankbriefjes of door storting op PCR 124460 van A. Dermaut, Hugo Verriestraat 73, Roeselare). Enkel *eerlijke* verzamelaars, die wensen te ruilen, mogen lid worden, en alle lezers van Robbedoes zijn hartelijk welkom. Word je ook lid ?

Herman Van Gijsel.

Nieten

Vaak staan er dezelfde advertenties in Robbedoes, vooral Belgische. Zijn er dan geen Nederlandse adverteerders ? Ik dacht dat Robbedoes speciaal een blad was voor Nederland en België ! *(Alle adverteerders zijn welkom, want hoe meer advertenties we hebben, hoe mooier Robbedoes kan worden. Red.)*

Laat Starter a.u.b. ophouden ! Hij is naar mijn smaak te lang gebleven. Een verhaal waarin Guust meedeed, zou beter zijn. Verder de micro-boekjes. Fantastisch ! Alleen de letters die tussen de tekeningen staan, moesten wegblijven. Zet die b.v. onder « BELANGRIJK », dat zou beter zijn voor het lezen van de boekjes. De letters hinderen een beetje. Nog één kleine tip. Als de lezers geen niet-machientje hebben, kunnen ze de nietjes uit andere boekjes halen, dan met een naald gaatjes maken waar het nietje moet komen en dan weer ombuigen. Ik heb mijn hele bibliotheek zo gedaan.

Ik zou graag corresponderen in het Nederlands of het Engels. Mijn hobby's zijn : lezen, tekenen, muziek en filmsterren sparen. Ik ben 15 jaar.

W. Simons,
Baron van Hövellstraat 21,
Maastricht.

Latex-poppetjes

Graag hadden wij iets vernomen over 't verkrijgen van de latex-popjes, want we konden ze nergens vinden. Het gaat vooral om de smurfjes, die zo leuk zijn , en over de Marsupilami. Publiceer dus a.u.b. onze brief in « Beste Robbedoes », zodat wij hierover meer uitleg verkrijgen, wanneer u er uitleg bijvoegt, tenminste. We kunnen verder geen kritiek uitoefenen op Robbedoes, om het 't beste jeugdblad van Europa is.

Jules Noats en Ron Van Vliet,
alias « De Daltons ».

Als je de latex-poppetjes niet in de speelgoedwinkels of de grootwarenhuizen kunt vinden, wat ons vreemd lijkt, kun je ze bestellen bij het bureau van dit blad.

Oom Wim

De verhalen van Oom Wim vind ik mooi, maar volgens mij zouden ze van het begin van de geschiedenis tot het heden moeten opklimmen. De microbibliotheek vind ik niets waard. Zij zou vervangen kunnen worden door 1 bladzijde sport en 1 bladzijde vliegtuigrubriek.

Ik wens Franquin beterschap en bewonder hem omdat hij, ondanks zijn ziekte, Guust nog altijd tekent.

Marc Dehaene.

In procenten

Robbedoes 1264 is werkelijk een sukses ! Robbedoes is 3,5 % vooruitgegaan. In 1959 was hij 83 % waard, nu 86,5 %. Het vacantienummer was een sukses, maar Spirou was nog beter *(en duurder. Red.)* U zou voor ons ook wel eens een speciaal nummer mogen geven, als was het maar één keer per jaar. Volgend jaar wordt Robbedoes 25 jaar, wat een hele prestatie is voor een weekblad. Daarom stel ik voor dat jullie bij die gelegenheid eens een sensationeel nummer drukten ! Nu over wat anders. Jidéhem tekent niet meer in dezelfde stijl als Franquin, maar gaat Morris achterna. Franquin moet een erge ziekte hebben, hij is al een half jaar ziek. Wanneer komt Robbedoes nu terug *(Over een paar weken. Red.)* Roba en Franquin tekenen voor een ander weekblad, « Pum-Pum ». Was dat verhaal al getekend voordat Franquin ziek werd ? *(Ja. Red.)*

Nu zou ik nog enkele tekenaars met u willen bespreken.

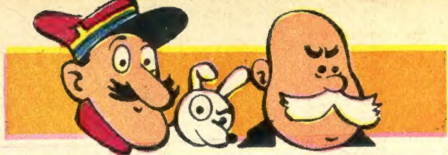
1. André Franquin : Valt niets op aan te merken. Hem kan niemand nadoen.
2. Tillieux : Fout ! Tekent zijn dekors veel te bruut.
3. Remacle : Fout ! Bij een karikaturistisch stripverhaal tekent men geen nagels op vingers !
4. Roba : Fout ! Tekent zijn vingers veel te dik.
5. Will : Fouten ! Stijfheid bij het buigen van de armen en ongelijkheid van de handen !
6. Jidéhem : Fout ! Naäpen !
7. Morris : Fout ! Een soms te fijne lijn !
8. Peyo : Fout ! Tekent handen te stijf !

Zo, Rob, dat was het dan weer. De volgende keer gaan we het eens hebben over de tekenaars die jullie nog « mankeren » om Robbedoes te vervolmaken.

Hektor Leemans.

Deze tekening van Erik van Evert vonden we zo geestig, dat we ze beslist een plaatsje wilden geven, ook al moest zijn brief er dan bij inschieten !

DE GESTOLEN

WIL U MET ME MEEGAAN OP DE BROCKEN ? IK HEB EEN AUTO-MOBIEL. MAG IK U UITNODIGEN ??
Wein, Weib

ONMOGELIJK, IK MOET MIJN KUUR VOLGEN ...
WEL, DAN GA IK MET U MEE ! IK HOU WEL VAN EEN PRETJE...

WILLEN WE DAN NA HET ETEN WEG-GAAN ?

MOOIE WAGEN !
Ach ja... HET IS DE "DOLORES" 160SL.

JAMMER VAN DIE MIST...

NEIN, HET IS EEN IDEAAL WEER OM SPOKEN TE ZIEN...

WE ZIJN ER HAAST...
WEET UW SPOOK DAT WE HET KOMEN BEZOEKEN ?

ZO... KEERT U ZICH NU OM EN KIJK IN DIE WOLK DAAR...

VRESELIJK ! EEN SPOOK !

KLOK

Wat hebben de kolonel en Evert gemerkt terwijl ze naar het restaurant gingen ?

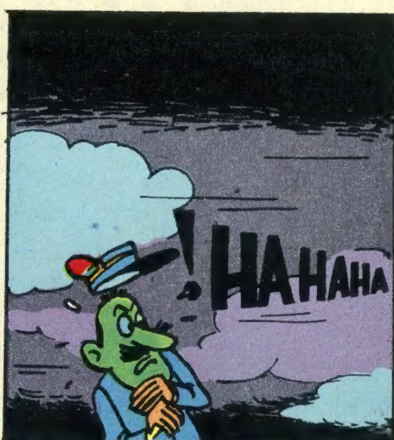

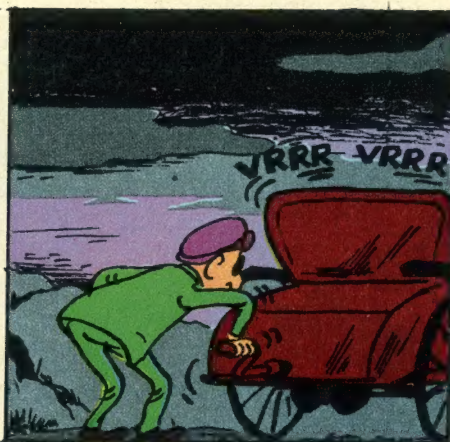

Wordt vervolgd

ERIK EN BEZAAN

TEKENINGEN: WILL
SCENARIO: A. RAYMOND

TSJING BOEM BOEM TSING TSING TARI TATA.

DE STALEN TYRAN

Lababal heeft Robozzo terdoodveroordeeld, evenals zijn beide vrienden. Hun terechtstelling zal samenvallen met de inwijding van het standbeeld.

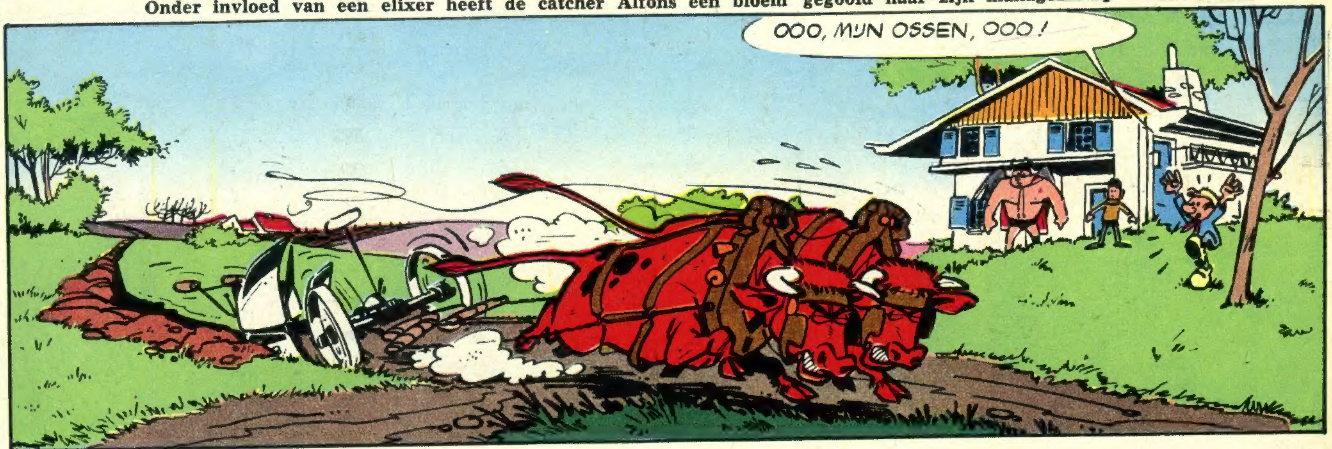

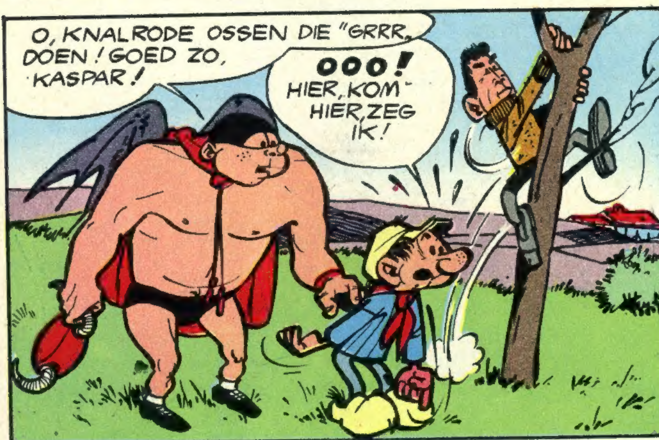
Wordt vervolgd

HET KRUID DER

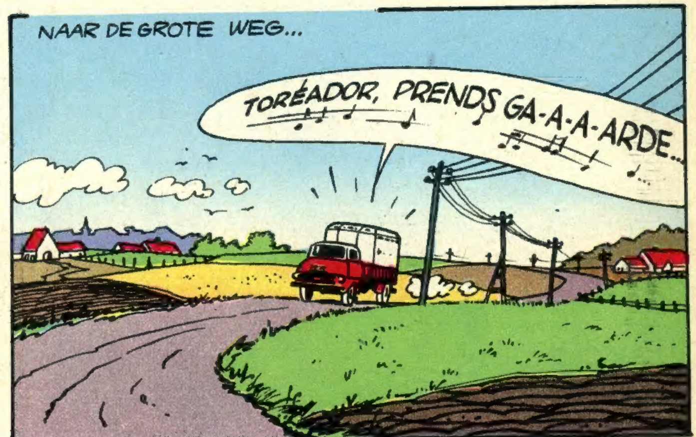
Onder invloed van een elixer heeft de catcher Alfons een bloem gegooid naar zijn manager Flip Diehard.

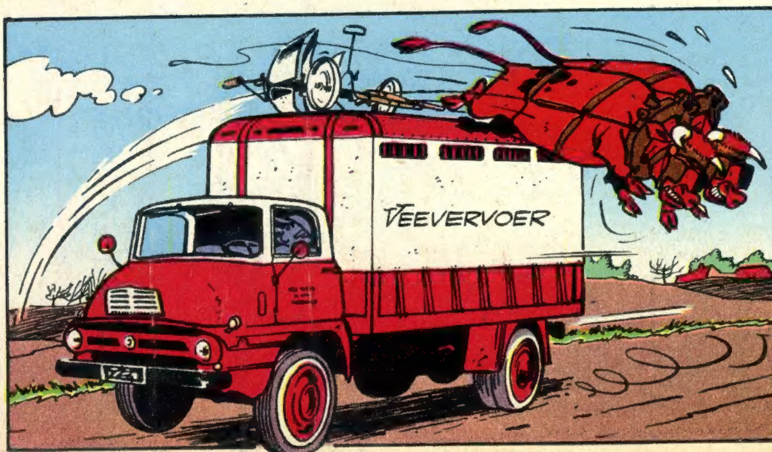

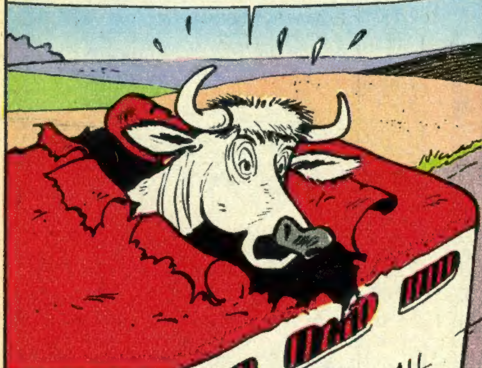

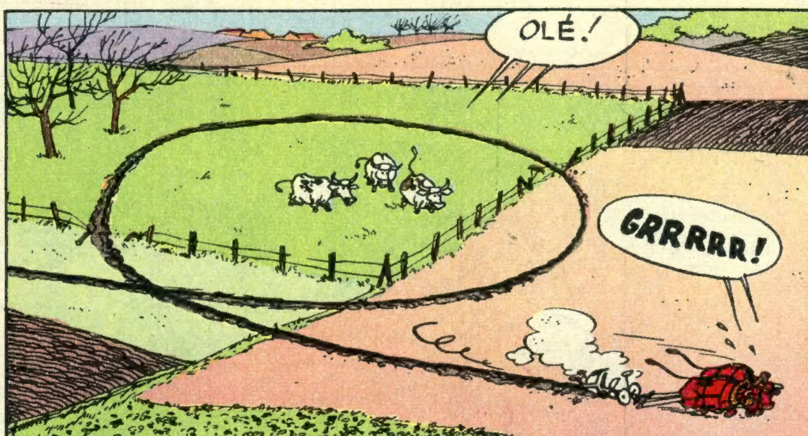

GRAMSCHAP

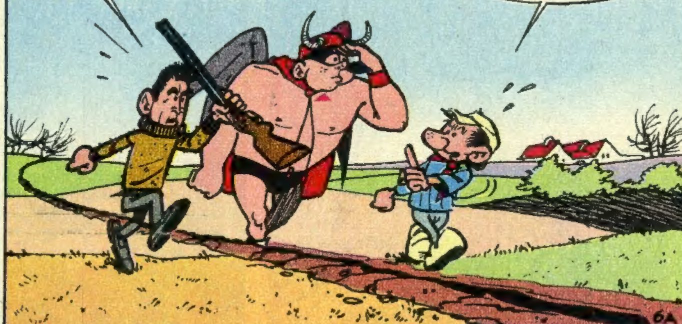
DOOR DUBAR

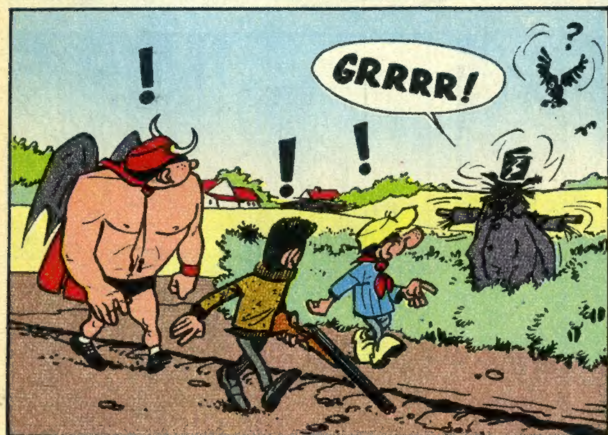

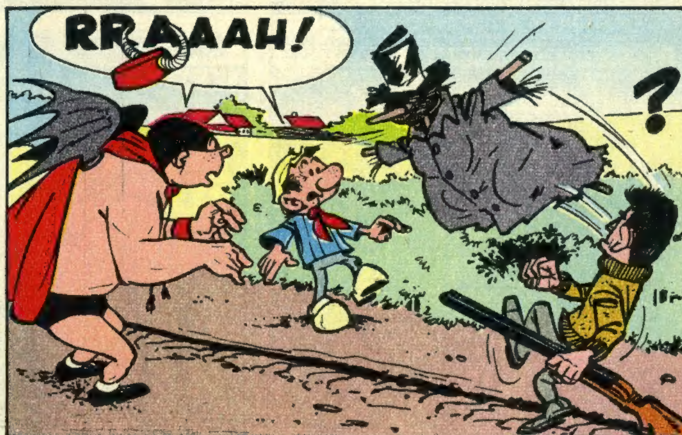

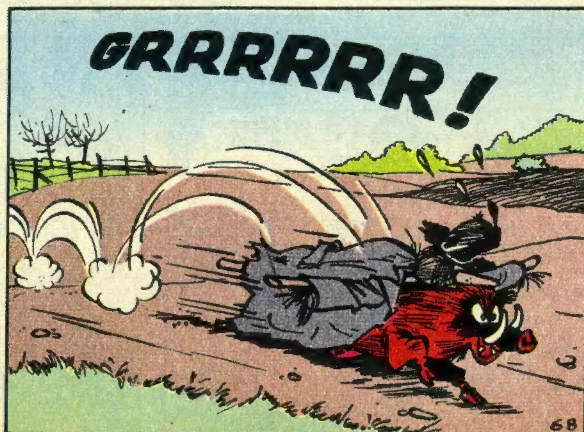

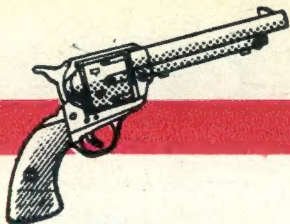

Wordt vervolgd

JERRY SPRING in

EL ZOPILOTE door JIJE

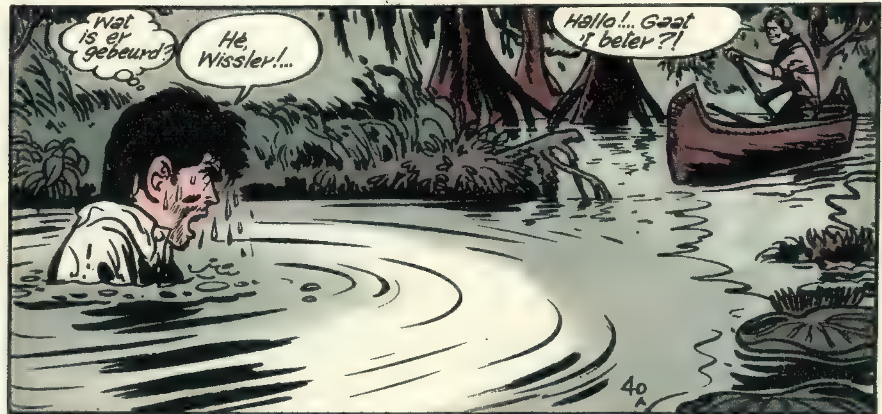
Na hun schipbreuk spoelen Jerry en Wissler aan de kust van Florida aan.

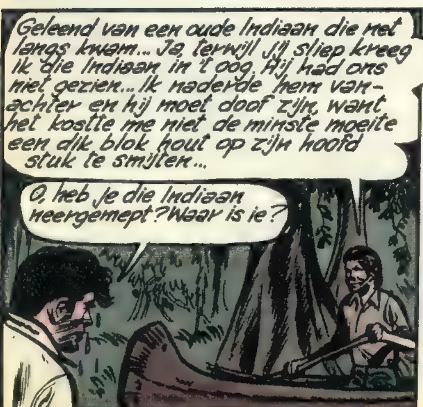

Wordt vervolgd

de MAN met de GOUDEN HANDEN

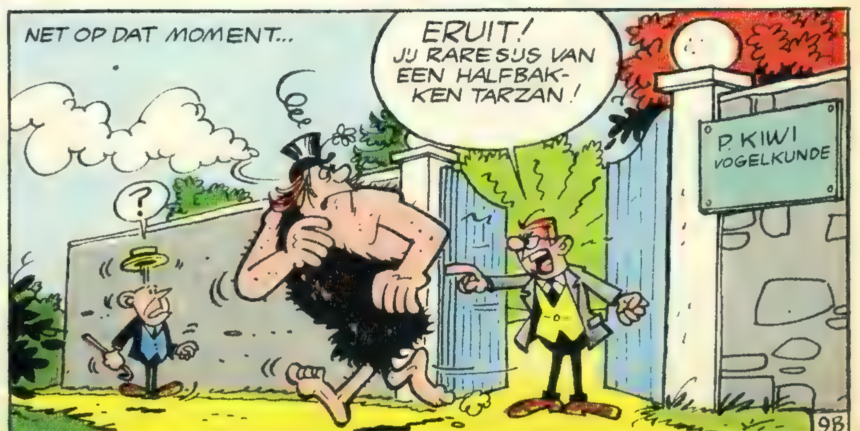

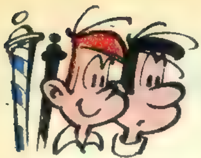

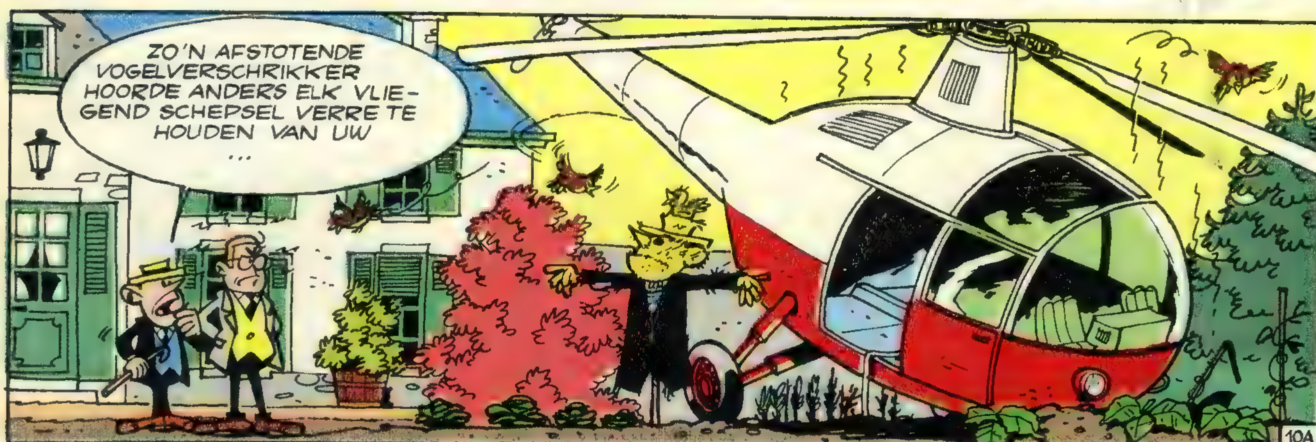
EEN AVONTUUR VAN
THEO EN PIETERJAN
DOOR P. DELPÈGE EN A. RAYMOND.

Door een manoeuvre van de helicopter, hangen Theo en Pieterjan tenslotte aan hoogspanningskabels te bengelen...

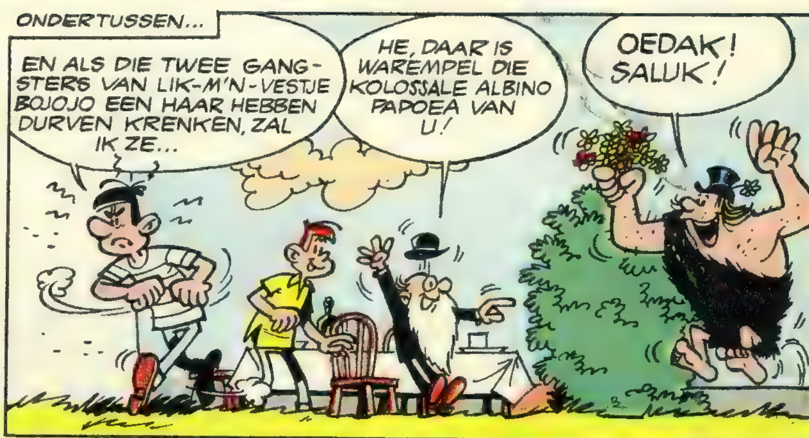

Wordt vervolgd

SANDY

Door Willy Lambil

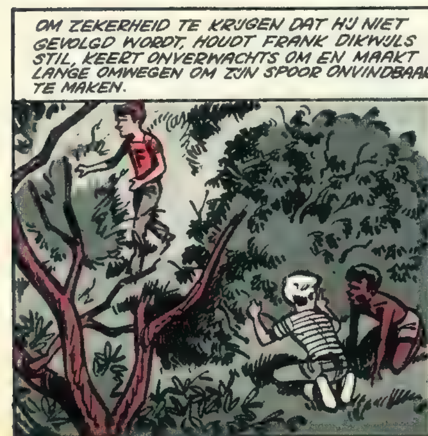

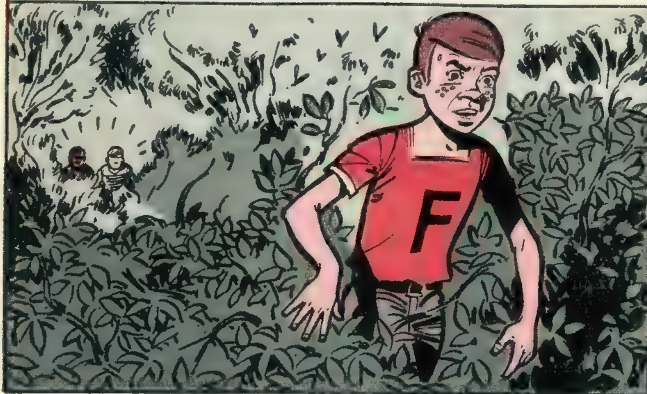

SLUIKHANDEL IN DE BUSH

Daar Frank waarschijnlijk meer weet over Marco's lot, besluiten Sandy en zijn vriendjes hem te volgen...

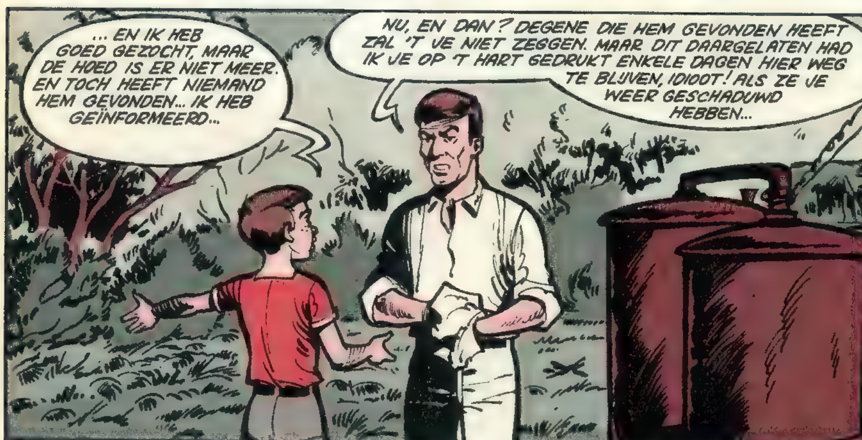

Wordt vervolgd

PETER JENSEN
DE DEENSE OOIEVAAR

Uitstervende vogels

Tweeduizend jaar geleden schreef de beroemde Romeinse natuurkenner Plinius : de ooievaar is een veel voorkomende vogel. In de Middeleeuwen was er al niet eentje meer in heel Italië te bekennen. Honderd jaar geleden stierf de laatste in België. Omstreeks 1950 telde de Elzas, die anders bekend stond voor zijn ooievaars, in de hooggelegen nesten op schoorstenen in de oude steden nauwelijks meer 200 paren. In Noord-Afrika zijn er echter nog tienduizenden te vinden.

Hoe komt het dat deze vogelfamilie uitsterft ? Is ze niet meer te redden ? Wil men iets voor een gevaar behoeden, dan moeten we eerst dat gevaar kennen. En als we zover zijn, dan blijkt er in het onderhavige geval een oplossing voor het vraagstuk van de instandhouding der ooievaars te bestaan. We weten niet waarom er ieder jaar tientallen nesten onbewoond blijven.

Zeker, de grote witte vogels ontmoeten op hun trektochten velerlei hindernissen : electrische leidingen, hoogspanningskabels, verblindende vuurtorens en ook jagers. Bovendien heeft de drooglegging van moerassen in verschillende landen, o.a. Frankrijk, de ooievaars beroofd van hun lievelingsvoedsel : kikvorsen en andere kleine bewoners van poelen en plassen. Maar al lang voor deze tegenslagen zijn deze fraaie vogels in de loop der eeuwen steeds schaarser geworden, ook toen de levensomstandigheden veel gunstiger waren voor hun levenswijze. De ooievaars sterven uit, daar valt niets aan te doen.

Een vreemde ontmoeting

...En dat is jammer, want de mens heeft heel wat redenen, zowel van sentimentele, als van materiele aard om die vogels te waarderen. In eeuwenoude Deense stadjes, waar de huizen naar elkaar toe buigen over smalle steegjes heen, zit er op de schoorsteen dikwijls een grood rond nest, een ooievaarsnest. De bewoners van die huizen hebben hun hart verpand aan hun « dakburen » die, naar ze beweren, hun geluk brengen. In Denemarken heerst namelijk het geloof dat de langgebekte vogel, aldaar « Peter Jensen » gedoopt, met zijn gezin het door hem tot woonplaats uitverkoren huis tegen de bliksem beschermt. En ook dat de ooievaar zijn « huisbaas » een lang en voorspoedig leven waarborgt. Dit volksgeloof is bij de Denen zo ingeworteld, dat sommigen, om het lot een handje te helpen, op hun dak een soort van plat maken, waarop de geluk aanbrengende vogels hun nest kunnen bouwen. Ja, soms gaan ze zelfs zover, dat ze zelf van stro en gevlochten takjes een kunstmatig nest bouwen en dit op hun schoorsteen zetten of ergens boven op hun strooien dak.

In de verste tijden schreef men de ooievaars de ziel toe van een voorouder die in deze nieuwe gedaante over het heil van de woning kwam waken. Verbaas je dus niet al te zeer als je soms plotseling om de hoek van zo'n straatje met je neus vlak tegenover « Peter Jensen » komt te staan. Hij geldt hier als heilig !

In een ooievaarsnest

Schilderachtige historische steden die krioelen van de oude schoorstenen, torens en torentjes, vormen een uitgezochte plaats voor « Peter Jensen » om er zijn nest te bouwen. Maar zo'n nest is niet enkel voor een seizoen gebouwd. Hele geslachten van ooievaars uit één zelfde familie hebben er door de eeuwen heen gewoond en het gemaakt tot wat het nu is, door het ieder jaar met een nieuw onderdeel te versterken.

Na enkele generaties vertoont het « nest » feitelijk het aanzien van een echte toren van ineengestrengelde twijgjes, die soms wel twee meter hoog is en anderhalve meter breed en behoorlijk stand houdt, ondanks de winden die het van alle kanten beuken. Zodra er eieren gelegd zijn lossen Meneer en Mevrouw Jensen elkaar af bij het broeden en foerageren. Telkens als een der echtgenoten thuiskomt, geeft hij zich over aan een soort van ceremonieel : hij heft zijn kop naar de hemel op en kleppert met zijn bek, wat een geluid als van castagnetten geeft, en dat wordt op slag nagebootst door de thuisgeblevene. Merkwaardig, dat bekgeluid. Er bestaan een hele reeks fijne rhythme- en klankvariaties, waarmee de ooievaars zich uitstekend verstaanbaar weten te maken. We moeten er ook aan toevoegen dat « Peter » stembanden heeft die niet werken.

Alles aan huis bezorgd

De toewijding van ooievaars tegenover hun kroost is grenzeloos, evenals hun echtelijke trouw. Het verhaal loopt dat een ooievaarsmoeder, toen het rieten dak waarop ze woonde in brand schoot, op het nest bleef en haar kleintjes met haar vleugels beschermde en ermee klapwiekte om de rook te verdrijven die de jonge vogeltjes had kunnen verstikken. Het ooievaarsvolkje kon gered worden. Onverpoosd brengen Peter Jensen en zijn gade voor hun gezin muizen, allerlei insecten, slakken, kikkers en ander klein grut aan. In de zomer, als het heet is, zuigen ze water in hun bek op en komen ermee aanvliegen om het in het keelgat van hun baby's te laten lopen.

Ooievaars hebben een gezonde eetlust. In Afrika krijgen ze der naam van « sprinkhaneneters ». De grote vogels richten namelijk een waar bloedbad onder die ongewenste insecten aan. Om deze reden worden ze door de inlanders zeer op prijs gesteld.

Een groot reiziger

Zodra de herfst in het land is, vliegen hele benden van deze witte, langgebekte vogels naar het zuiden. Daar zijn ook groepjes jonge dieren bij die nog nooit gereisd hebben en enkel door hun instinct gedreven het zuiden van Afrika bereiken, waar ze overwinteren. Met een tempo van 200 tot 300 km per dag leggen Peter Jensen en zijn broertjes en zusjes aldus 10.000 km af.

In Afrika nestelen de ooievaars niet en leggen ze evenmin. Jagen, dat doen ze wel. Als het februari is, komen ze terug, de meeste van hen precies naar dezelfde plaats die ze hadden verlaten en aanvaarden daartoe onverschrokken de terugtocht van 10.000 km.

DRINKEN VOOR IEDEREEN!
LAAT EENS ZIEN WAT VOOR KLEUR JE GOUD HEEFT...

DAAR!

ZUUR

WAT MAG HET VOOR DRANK WEZEN?

EEN FLES WHISKY!
EEN WARME WIJN!
TWAALF GLAZEN RUM VOOR MIJN MAAT EN MIJ!
EEN BIERTJE ZONDER KRAAG!

STOP!

AL HET GOUD IS UITGEGEVEN! EN WIE NU NOG WIL DRINKEN, MOET EERST BETALEN...

DAT DOET ER NIET TOE, JONGENS! IK GA NOG WAT GOUD HALEN EN KOM TERUG! VAN DE ZOMER BEN IK ER WEER!

DROM-MELS?
ALLE GOUDZOEKERS ZIJN NU EENMAAL ZO, VREEMDE-LING... ZE VINDEN GOUD, KOMEN HET HIER UITGEVEN EN TREKKEN ER DAN WEER ZES MAANDEN OP UIT NAAR DE EINDELOZE SNEEUWVELDEN!

DAT IS EEN ZAAKJE VOOR ONS!
MAAR HOE SPELEN WE 'T KLAAR OM EEN SALOON TE KOPEN!?
WE HEBBEN GEEN CENTEN...

VANNACHT LOPEN WE BIJ DE BANK AAN...
MORRIS & GOSCINNY
318

Daltons in de blizzard

De Daltons vinden het onnodig zich verder te verstoppen, daar Lucky Luke en de politie ze naar ze menen dood wanen.

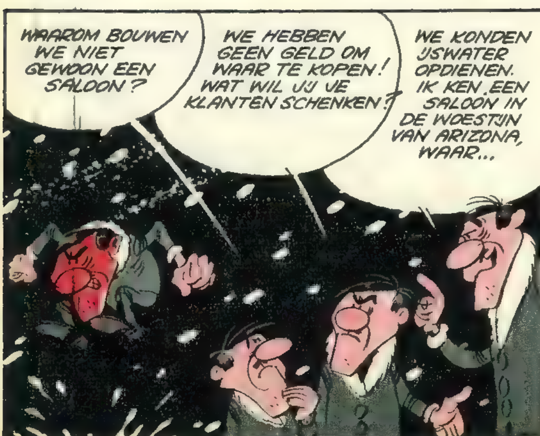

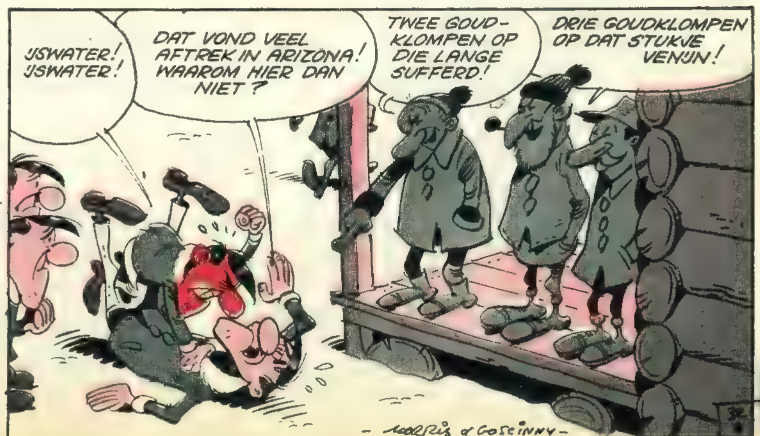

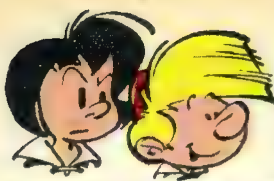

Wordt vervolgd

HET ONZALIGE LAND

Onze vrienden hebben de draak bedwelmd. Zullen ze nu de grot uitkunnen ?

DOOR Peyo

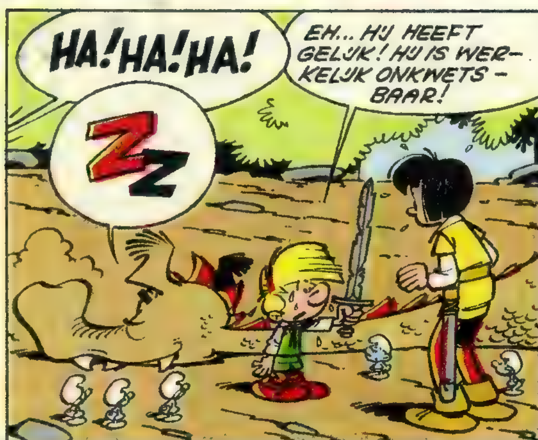

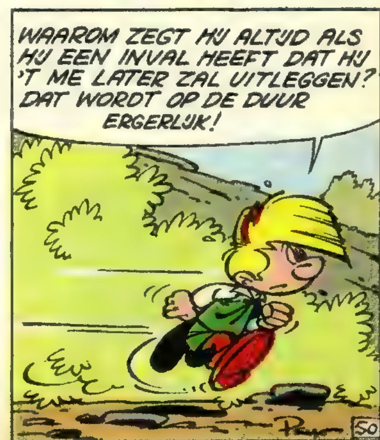

Wordt vervolgd

— 25

24 —

NAAR BINNEN — HIER VOUWEN

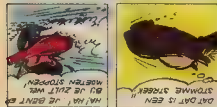

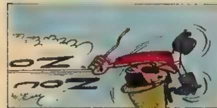
13

LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS!

— 30 —

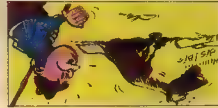

— 19 —

NAAR BUITEN — HIER VOUWEN

— 18 —

...VERWEZENLIJKEN. LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS!

— 27 —

22

14 —

— 23 —

— 26 —

— 17 —

— 20 —

29

16

21

— 28 —

DE MODERNE GEVECHTSDUIKER

6 juni 1944. — Het sein tot de aanval wordt gegeven! Van zee uit landt het reusachtigste leger ter wereld in Normandië. Onverstoorbaar naderen de logge lichters het met een schuimfranje afgeboorde strand. Heel wat vaartuigen worden door een voltreffer getroffen en bereiken nooit de wal. Maar er blijven er nog genoeg over om de invasie een voldongen feit te laten worden.

Om die landingspoging te verijdelen, hadden de Duitsers hun befaamde Atlantikwall nog verdubbeld met een tweede versperring, ditmaal onder zee. Onder de golven vormden hout, ijzer en beton (dikwijls vol voetangels en klemmen) een verschansing die ruig stonden van de scherpe punten waarop de schepen van de invallers wel vast moesten lopen. Deze hindernissen uit de weg ruimen vormde de taak van de Britse kikvorsmannen, die al in maart 1944 talrijke verkenningsopdrachten uitvoerden ter hoogte van de Franse kust en er naderhand, aan de vooravond van « D-Day », voor zorgden dat het merendeel van die valstrikken onder water werden opgeblazen. Hun nederige, bescheiden werk heeft een doorslaande betekenis gekregen.

BRUG-, HAVEN- EN GEVECHTSDUIKERS

Naast de eigenlijke gevechtsduikers is er nog een tweede categorie, die van de duikers-mijnenruimers. Hun rol bestaat er in de verdedigingswerken van de vijand te vernielen en ook havens te zuiveren van de mijnen die er door een onderzeeër of een vijandelijk vliegtuig in gelegd kunnen zijn.

Dan zijn er ook de brugduikers. Bij deze groep worden ingedeeld alle aspirant-gevechtsduikers. Het brugduiken is een niet bepaald prettig en erg eentonig werk. Het bestaat erin de scheepsromp van het eigen vaartuig te onderzoeken om te zien of geen vijandelijke duiker er een springlading aan heeft bevestigd.

Een alleronaangenaamst werkje! Alle grote eenheden, vliegdekschepen, kruisers, pantserschepen hebben hun ploegen dekduikers, die elkaar onverpoosd aflossen, zodra hun vaartuig voor anker ligt, om te voorkomen dat de vijand te dicht nadert. Voor alle zekerheid wordt er op gezette tijden over de scheepshuid geschuurd met een soort van reusachtige schraper. Als de brugduiker getoond heeft wat hij waard is, kan hij solliciteren voor het baantje van gevechtsduiker. De liefhebbers komen zich daarvoor aanmelden uit alle onderdelen van de marine en ook, in groten getale, uit de commando-troepen.

Is het wel nodig eraan toe te voegen dat ze in puike lichamelijke conditie moeten verkeren? De gevechtsduikers krijgen een uiterst strenge, dagelijkse training, waartegen de minst fitten niet bestand blijken: herhaaldelijk duiken, het verlaten van onderzeeërs onder water, langeafstandszwemmen (een tot twaalf kilometer), kajakvaren... en valschermspringen! Want de gevechtszwemmer is noodzakelijkerwijs ook parachutist. Hij zwemt... zo min mogelijk! Daar waar een onderzeeër hem moeilijk kan afleveren, kan het vliegtuig hem boven land of zee makkelijk droppen.

Als hij een duikboot verlaat, dan heeft hij een rubberboot of een kajak tot zijn dienst... en ook die veelbesproken onderwaterscooter, die uiterst wendbaar is en een goede vervanging vormt voor het Italiaanse « varken », dat maar al te vaak defect raakte. De jongste militaire scooters zijn zo geruisloos dat de duiker ze tot op vijftig meter van het doel kan gebruiken.

EEN DUIKBOOT DIE KIJKEN KAN

Nog niet lang geleden bleef een onderzeeër het enige middel om in het hart van vijandelijke marinebases door te dringen. Maar de duikboot heeft twee ernstige gebreken: hij neemt veel plaats in beslag en loopt daardoor snel in de kijker. En bovendien is hij blind. In de buurt van een doel dat op zijn hoede is betekent elke waarneming met de periscoop een staaltje van waaghalzerij.

Laten we ook niet vergeten dat de boven water varende schepen over een doodeenvoudig, doeltreffend beschermingsmiddel tegen torpedo's beschikken: een eenvoudig net om het schip heen. De gevechtsduiker die door de duikboot zowat op de plaats van zijn werk wordt afgezet, is daarentegen de onopvallendheid in persoon. En bovendien *ziet* hij! Door een antitorpedonet heenglippen, daar heeft hij verstand van... en als de tijdbuis ontploft, dan is de saboteur al lang weer verdwenen in het stalen gevaarte dat hem had aangevoerd.

Een beginneling draagt bij het trainen het niet-waterdichte pak van de normale duiker en neemt flessen met samengeperste lucht mee. Maar als hij in de strijd moet gaan, dan trekt hij wel een waterdicht pak aan over warme onderkleding heen. Als zijn taak hem op meer dan tien meter diepte moet brengen, dan kiest hij een speciaal model, met « constant volume », zoals dat heet. Binnen in het kledingstuk, dat ook het hoofd omsluit, heerst een druk die gelijk is aan de druk van het water op een gegeven diepte. Dit voorkomt het uiterst onaangename verschijnsel dat de onderkleding min of meer in de huid dringt. Om iets dieper te dalen verwisselt de duiker het pure zuurstofapparaat voor flessen, die gevuld zijn met samengeperste, met zuurstof verrijkte lucht.

Dit toestel met halfgesloten circulatie is een kruising tussen het systeem met pure zuurstof en dat met samengeperste lucht. Hier ontwijkt een gedeelte van het gas (10 % ongeveer). Het doet dienst voor havenduikers. (Foto G. E. R. S.)

Een Franse gevechtsduiker van top tot teen, uitgerust met materiaal van de « Onderzeese Studie- en Nasporingswerkgroep », in Toulon. Het toestel is van het gesloten type. Niet alleen veroorzaakt het geen luchtbellen, maar ook is het heel wat minder omvangrijk dan het toestel met samengeperste lucht. Nog een voordeel is de veel langere duiktijd, die ongeveer vier uur bedraagt.

EEN SPORT

Zelfs wie slechts eenmaal in zijn leven, onder leiding van een speciale instructeur, de onbeschrijfelijke vreugden van het duiken in zee heeft gesmaakt, is er voor altijd aan verslaafd. Die zal met een altijd weer nieuw genoegen zijn schuimrubber pak aantrekken, zijn fles samengeperste lucht met de vermaarde Cousteau-Gagnan reduceerklep er boven op zijn rug hijsen, zijn masker voordoen, zijn zwemvliezen aandoen en tenslotte met zijn mondstuk behoorlijk tussen zijn lippen en tanden in de golven springen.

De duiksport komt steeds meer in de mode. Ontelbare clubs verenigen de liefhebbers van die prachtsport, welke, intelligent beoefend, zeerzeker niet meer gevaren oplevert dan welke andere sport ook.

Het komt er maar op aan dat je stipt bepaalde onmisbare veiligheidsvoorschriften naleeft en ervoor zorgt dat je de wetten der natuur niet overtreedt.

Veiligheid voor alles ! Het is volstrekt verboden in je eentje te duiken. Je mag je maat geen ogenblik uit het oog verliezen en je moet dikwijls door middel van afgesproken signalen informeren hoe het met hem is. Je moet terstond naar de oppervlakte komen als je je fles op je reserve inschakelt, als je de

Weinig sensaties, weinig vreugden, weinig voldoeningen bieden zoveel genot als het duiken onder zee, mits het beoefend wordt met inachtneming van de veiligheidsregels.

JE HEBT MAAR JE

De eenvoudigste apparatuur : 1) Licht aluminium ademhalingsblok (gew. : 4,3 kg). - 2) Zwemvliezen. - 3) Ceintuur met ballast. - 4) « Spiro-Vision » masker. - 5) Reduceerklep met twee etages voor ondiep water. - 6. Buis.

7) Standaardblok (16 kg) voor sportmensen. - 8) Mistral reduceerklep (Cousteau-Gagnan). - 9) Dolkmes. - 10) Pak van neopreen.

VAN ONZE TIJD : HET DUIKEN

geringste moeilijkheid ondervindt of als je je verloren voelt. En tenslotte dien je op te letten voor hindernissen die de man kan wonden of het materiaal beschadigen en je moet elk gevaar van een botsing met een of ander vaartuig aan de oppervlakte voorkomen.

Een wereld waar de mens een indringer is.

Koude, moeheid, ongunstige gezondheidstoestand zijn even zoveel redenen waarom je niet of niet lang mag duiken. Maar de voornaamste hindernis bij het verkennen van de zeediepte door de mens ligt op een ander gebied. De mens is geen vis en kan niet rechtstreeks de in het water opgeloste zuurstof inademen. Dus moet je je zuurstof meenemen. En dat zou nog heel eenvoudig zijn, als er niet de verwenste luchtdruk was. Die druk, dat is de grote moeilijkheid.

Deze veroorzaakt drie bijzondere verschijnselen. Het eerste vloeit voort uit een natuurkundige wet, de *« wet van Mariotte »*. Om te beginnen, wat is druk ? Stel je een man voor die over een dikke laag losse sneeuw loopt. Hij zakt erin weg. Maar bindt hij ski's onder of trekt hij sneeuwschoenen aan, dan zal hij makkelijker vooruit komen en maar een ondiep voetspoor nalaten. Zijn gewicht is nu immers over een groter oppervlak verdeeld. Een gewicht van honderd kilo op een basis van 10 cm^2 oefent natuurlijk een druk van 100 kg/10 cm^2 of van 10 kg per cm^2.

De lucht rondom de aarde in de dampkring heeft gewicht. Die weegt zelfs zwaar, immers elke vierkante centimeter van ons lichaam ondergaat een druk van een kilo. Dat is de atmosferische druk of luchtdruk. Op 5.000 meter hoogte is die druk de helft lager en bedraagt hij nog slechts 552 gr. per cm^2.

In het water neemt die druk naargelang de duiker dieper afdaalt veel sneller toe. Zo heerst op 5.000 m diepte een druk van 500 kg per cm^2. Dat is vijfhonderd keer zo sterk als de luchtdruk in de dampkring.

Dit komt doordat water 800 maal zo zwaar is als lucht. Een liter zuiver water weegt een kilo. Een kilo is, zoals we reeds zagen, ongeveer de waarde van de atmosferische druk op een cm^2. Een waterkolom van een liter zal dus nog een atmosfeer extra leveren. Deze kolom met een basis van een cm^2 bereikt een hoogte van tien meter ? Dus dan moeten we er telkens een atmosfeer bijtellen als we tien meter dalen.

Dat heeft zijn belang, want de vaste stoffen en vloeistoffen mogen dan al niet samen te persen zijn, gassen daarentegen zijn dat dubbel en dwars. Gas hebben we in onze ingewanden. Gelukkig is onze buikwand soepel en wordt hij zonder moeite platter naarmate we afdalen. Maar het binnenoor staat in verbinding met de buitenlucht door de buis van Eustachius. Is deze verstopt, dan krijgt het trommelvlies een pijnlijke druk te doorstaan en zal tenslotte springen. Het duiken is dan ook verboden voor mensen bij wie het oor of de neusholte de zwakke stee is of die eenvoudig verkouden zijn. De anderen die oorpijn krijgen hoeven enkel maar door de neus te ademen om het evenwicht in de druk te herstellen. Dit heet in duikerstaal « compenseren ». Een ernstig, maar gelukkig zeldzaam ongeval kan uit de wet van Mariotte voortvloeien. Dat is te hoge druk in de longen. In geval van een zeer... onverhoedse drukschommeling of als de vrije doorgang van de lucht versperd wordt (opzettelijke remmen van de ademhaling of krampen in de stemspleet), kan de lucht in onze longen zo uitzetten dat ze de longblaasjes doet springen en in de bloedsomloop doordringt. Dit ongeluk bedreigt degenen die in angst te snel van een te grote diepte bovenkomen. Maar dat is een uitzondering, dat herhaal ik.

De limonade niet vergeten !

Veel vaker treedt het ongeval van decompressie op. Neem een fles limonade die goed dicht is. Geen bellen. Neem de stop eraf. Dan bruist er een golf belletjes uit de drank op. Het is een gas, meestal CO_2, dat onder invloed van de druk in het water is opgelost. Zodra de druk afneemt, krijgt het CO_2 weer zijn gasvormige toestand en vormt het belletjes.

Een deel van de onder druk uitgeademde lucht lost in ons bloed op. Hoe lager we zijn, hoe meer er oplost. Stijgen we te onverhoeds op, dan doet die lucht belletjes ontstaan die een eenvoudig gekriebel veroorzaken... of ernstige verlammingen. In dit geval moet het slachtoffer opnieuw onderduiken als dat kan. Anders is het maar te hopen dat er in de buurt een recompressieketel te vinden is.

En tenslotte een derde verschijnsel, de giftigheid van het samengeperste gas. Zelfs zuurstof, een onmisbaar element voor ons, kan in bepaalde omstandigheden een vergift worden. De schaal op de volgende pagina wijst de verschillende biochemische gevaren die met het duiken verbonden zijn.

DUIKERSUITRUSTING TE KIEZEN

11) « Alize » compressor voor het bijvullen van de flessen. - 12) « Aquastar » kompleet blok. - 13) TRI- (34 kg) voor grotere diepte of langere tijd.

Waterdicht « Zeehond » pak, met constant luchtvolume, speciaal bestudeerd voor beroepsduikers.

AL MAAR DIEPER !

Zodra er zich een nieuw arbeidsterrein voor de mens opdoet, dan zal hij er, dat is bekend, hetzij door zucht naar sport, avontuur of waaghalzerij gedreven, hetzij in het belang van de wetenschap, naar streven steeds verder te gaan en records te breken.

7 tot 15 m. — Veiligheidsgrens voor de duiker zonder apparaat. En eveneens voor de duiker die een zuurstofapparaat gebruikt. Het gas wordt giftig en dan volgt er bewusteloosheid.

60 m. — Het stikstof wordt op zijn beurt giftig en veroorzaakt een roes zoals van dronkenschap : de onvoorzichtige duiker bedwelmt en verdrinkt.

90 m. — Door gewoonte kan de grens waar de roes begint achteruit wijken. Maar op 90 m diepte wordt de zuurstof in de samengeperste lucht ook giftig. Dat brengt bewusteloosheid.

123 m. — Recorddiepte voor duiken met samengeperste lucht. Maar de recordhouder Maurice Fargues van de Franse marine heeft deze prestatie helaas met zijn leven geboet.

150 m. — Recorddiepte voor duiken met een waterstof-zuurstofmengsel, behaald in de Oostzee door de Zweedse ingenieur Zetterstrom. Hij heeft er ook zijn leven bij ingeschoten.

222 m. — Absoluut record behaald dank zij diverse geheime mengsels door de Zwitserse wiskundige Hannes Keller en de journalist Kenneth Mac Leish, in het Lago Maggiore.

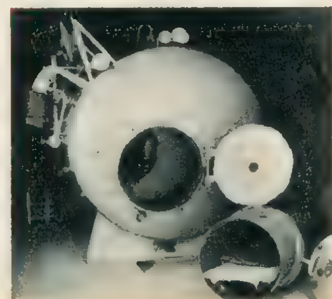
300 m. — Fictief duiken, in een caisson te Toulouse op 25 april 1961, door dezelfde Hannes Keller, die zich de weelde veroorloofde op 215 m diepte zwaar werk te leveren.

4.000 m. — Volgens Hannes Keller zal het in de verre toekomst mogelijk worden deze diepte te bereiken dank zij nauwkeurig afgewogen gasmengsels.

Om de wereld die onder de golven schuil gaat te verkennen en te veroveren moeten we er natuurlijk eerst in afdalen. Weggedoken in de romp van een duikboot of in de stalen bol van een bathyscaaf of opgesloten in het zware karkas van een stijf duikerpak voor grote zeediepten is de mens wel in staat goed werk te verrichten, maar mist hij toch iets : het contact met de zee die hem omringt. Bovendien mist hij hinderlijk elke soepelheid bij zijn verkenningswerk. Dit contact, die vrijheid van beweging, kan alleen een duiker met eigen voorziening bezitten.

Hoe diep zal hij afdalen ? Tegenwoordig is het record 222 m voor werkelijk duiken, 300 m voor fictief duiken. Dat is enorm als we denken aan de binnendruk. Het is bespottelijk weinig als we er rekening mee houden dat de Marianentrog wel 11.000 m diep is. Een ding is zeker : de duiker met eigen voorziening zal op de duur nog dieper afdalen dan de grens waarvoor hij nu nog halt houdt. Wetenschap en durf zullen alle hinderpalen uit de weg ruimen.

Dit caisson maakt het mogelijk de slachtoffers van decompressie eerst in hogere druk te brengen en dan langzamerhand weer in lage. De dokter en het verplegend personeel kunnen naast de patiënt zitten en, dank zij een « sluis », de ketel verlaten wanneer ze dat willen. Naast deze recompressieketel nog een kleinere voor de eerste hulp en het vervoer van het slachtoffer. (Foto G.E.R.S.)

— 11 —

BELANGRIJK

Als je dit micro-boekje wilt maken, moet je eerst de middelste bladzijden uit dit nummer halen. Deze vier bladzijden moet je zorgvuldig bewaren omdat ze een onderdeel vormen van het MACRO-VERHAAL. Vervolgens maak je de bladzijden van het MICRO-BOEKJE los. Houd je precies aan de aanwijzingen en sla, als je het boekje gevouwen hebt, een nietje in het midden. Daarna moet je de bladzijden met een mes of een schaar opensnijden.

Bewaar dit boekje zorgvuldig. Er zullen er nog meer komen en na verloop van tijd heb je dan een prachtige micro-bibliotheek.

De volgende week :

BOEM ! DAAR IS JAAP !

door ROSY

— 8 —

— 5 —

— 32 —

— 9 —

— 4 —

— 33 —

DUPUIS
BRUSSEL — DEN HAAG
PARIJS — MONTREAL

PONY EN ZIJN PAARD
MICRO-BIBLIOTHEEK ROBBEDOES

MAAK HIER DE TWEEDE VOUW

HIER VOUWEN — NAAR BINNEN

DIT IS DE EERSTE VOUW DIE JE MOET MAKEN OM HET MICRO-BOEKJE T

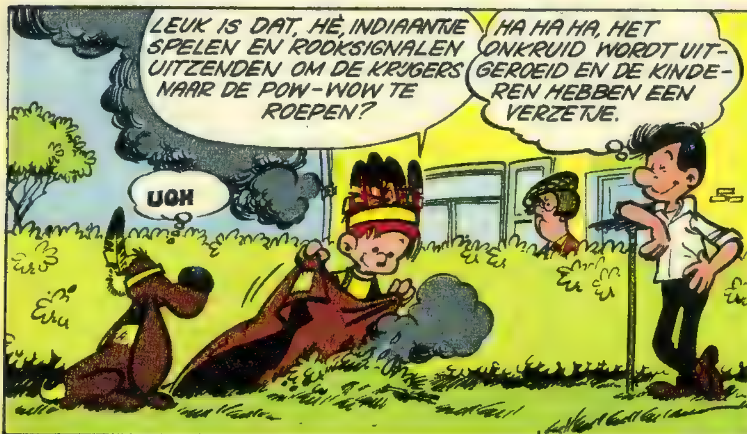

ZIEZO, DAT IS VOOR MEKAAR HÉ! HÉ!
DIT IS HET EERSTE STUK VAN HET PAARD!
HELP! HELP (GRAFSTEM)
EN LAAT IK JE NIET MEER TERUGZIEN, KWAJONGEN! HA! HA! HA!

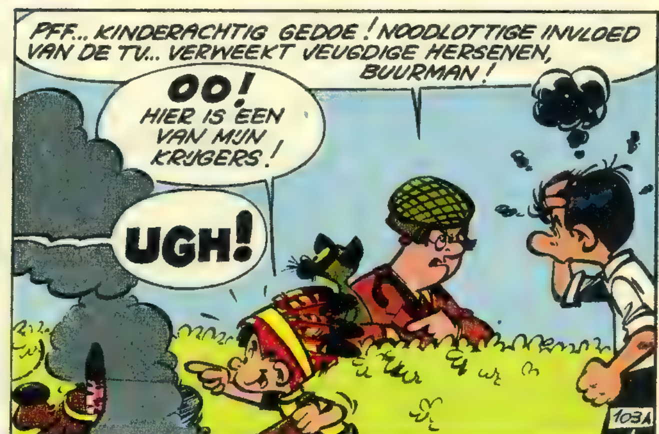
Bollie en Billie door Roba

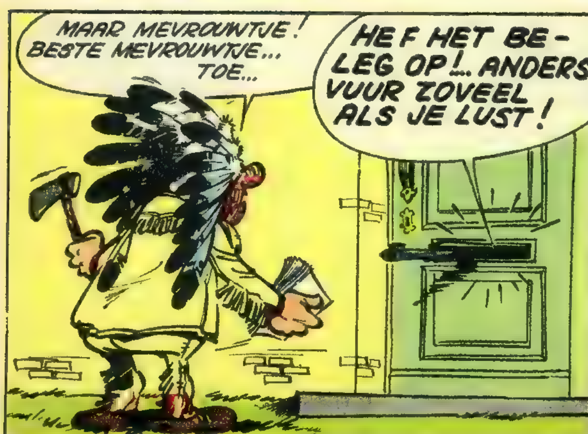

De Rode Paters

DOOR M. TILLIEUX

EEN ENQUETE VAN **GUUS SLIM**

Een koe heeft Guus Slim en Vlinder bij hun onderzoek in Hilariënberg tegengewerkt...

ZE KRUIPEN ONDER DE WOL EN DE UREN VERSTRIJKEN...

Wordt vervolgd

MICHEL, WAT GEBEURT ER?
WE ZIJN IN DE VAL GELOPEN!

KIJK, DAAR HOLT IEMAND WEG! O, HEMEL, HIJ NEEMT DE STRAALBUIS MEE!
KIJK, ANDRE IS AANGEVALLEN! VLUG, WEER NAAR BENEDEN!

ANDRÉ!... ANDRÉ!... ANTWOORD!
CHLOROFORM! NET WAT IK DACHT!

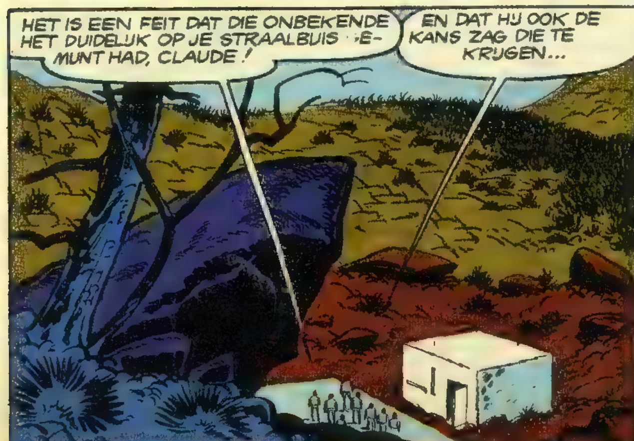

WAT IS ME OVERKOMEN?
NIETS ERNSTIGS! HET GAAT WEL OVER!

EEN PRACHTSTUK! EEN "PORTABLE", MODEL VOOR VAKMENSEN. GEEN WONDER DAT WE ERIN ZIJN GELOPEN!
21A

DE ZAAK WAS HANDIG OPGEZET. OP HET BEGIN VAN DE BAND IS NIETS OPGENOMEN, OM ONZE MAN DE TIJD TE GUNNEN VAN HET TOESTEL WEG TE GAAN EN ONS TE NADEREN.

TOEN KLONKEN DIE HULPKRETEN EN SNELDEN WIJ TOE, WAARDOOR DE BANDIET VRIJ SPEL KREEG.
IK SNAP ER GEEN SIKKEPIT VAN!

DIE MAN TREEDT KENNELIJK ALS EEN SPION OP... MAAR IK HEB TEGEN NIEMAND VAN MIJN VERBLIJF HIER GEREPT!

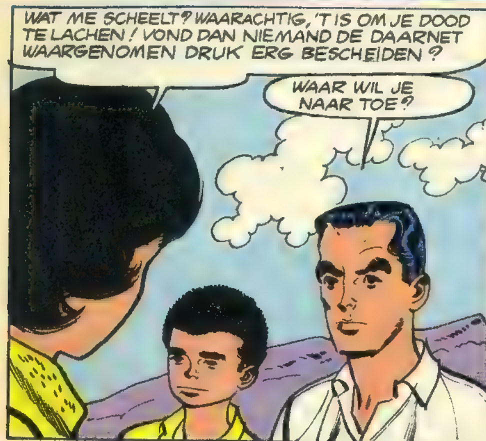

HET IS EEN FEIT DAT DIE ONBEKENDE HET DUIDELIJK OP JE STRAALBUIS GEMUNT HAD, CLAUDE!
EN DAT HIJ OOK DE KANS ZAG DIE TE KRIJGEN...

EN JE KAN ER DONDER OP ZEGGEN DAT HIJ JE GEHEIM UITBUIT. HET SPIJT ME ONTZETTEND, CLAUDE !!!
MIJN GEHEIM!

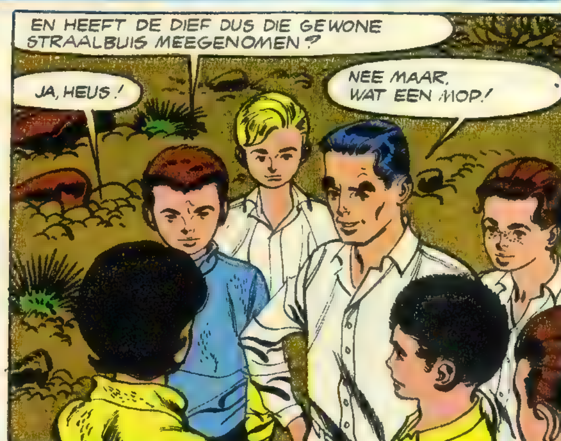

21B
MIJN GEHEIM! HA HA! DAT IS TE MAL!
CLAUDE! WAT IS ER?

voor VERONICA

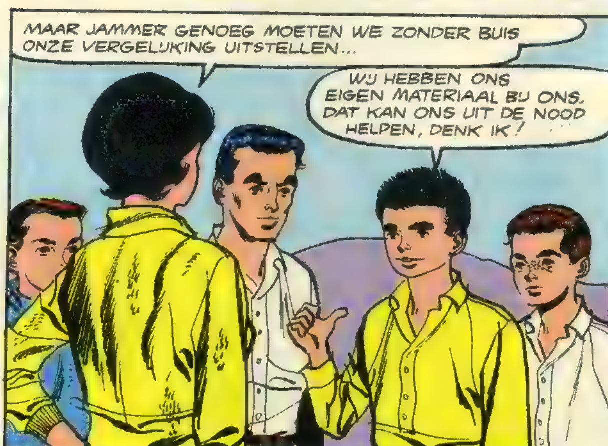
Een onbekende heeft André met chloroform in slaap gemaakt. Intussen ontdekt een van zijn makkers een bandopnemer...

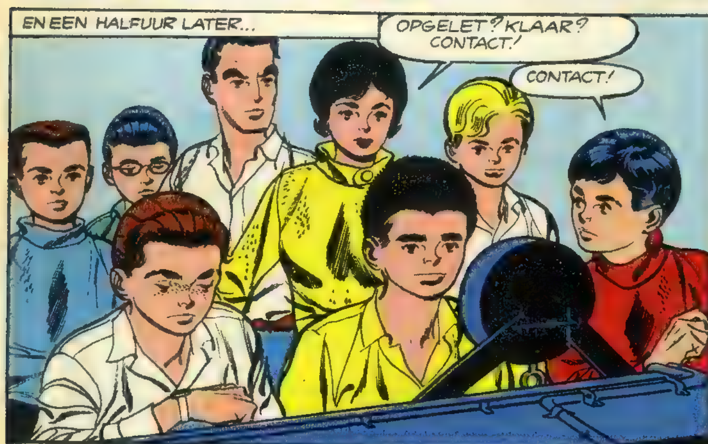

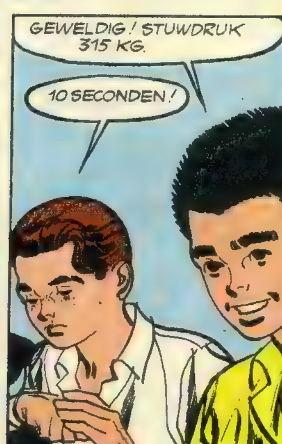

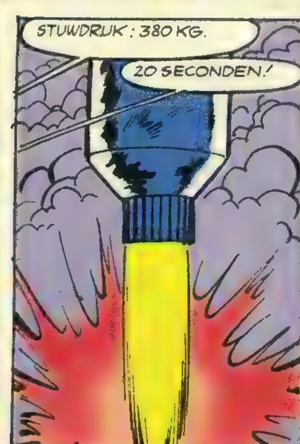

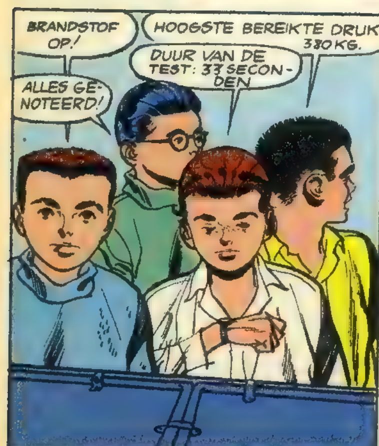

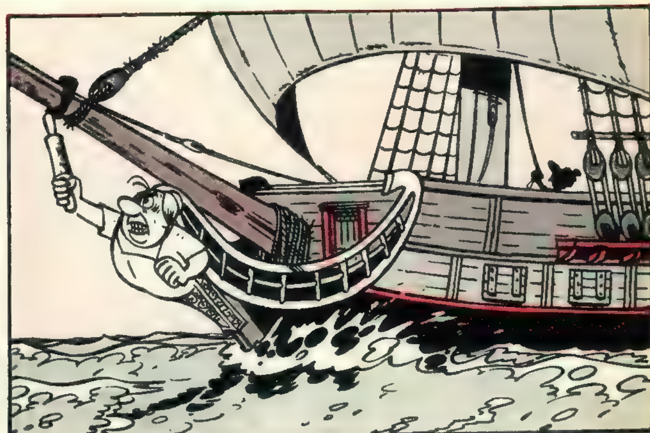
Wordt vervolgd

Aan boord van de « Petula » zoeken Zwartbaard en zijn bende naar het schateiland. Er komt een boot in zicht...

Ouwe Niek

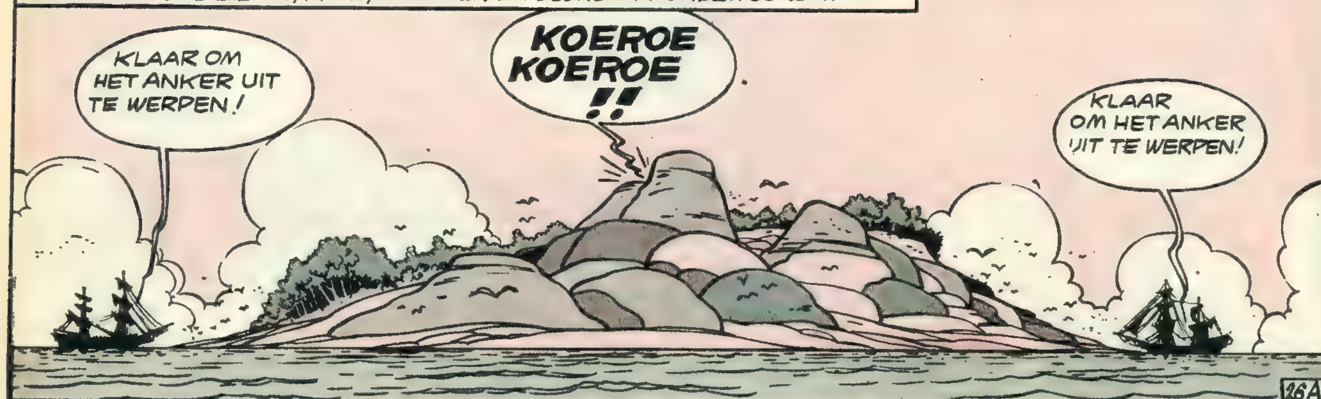

In handen van de MOEDELOZEN door REMACLE

Wordt vervolgd

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

ALLEEN

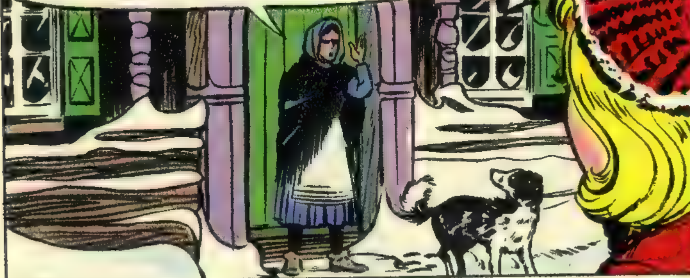
ACHTERVOLGD WORDEN DOOR BEREN, AANGEVALLEN DOOR WOLVEN, DAT LIJKT JULLIE IETS UIT VROEGER TIJDEN... EN TOCH DOET DIT DRAMA ZICH OOK THANS NOG VOOR IN SOMMIGE LANDEN!

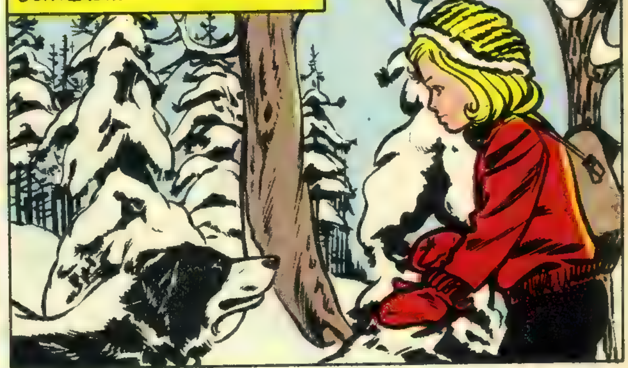
SARAJEVO
ROGATICA
GORAŽDE
DRINA
FOČA
PRIJEPOLJE
PLJEVLJA

DE WINTER 1961-62 IS IN JOEGOSLAVIË BIJZONDER STRENG GEWEEST.

Kovak

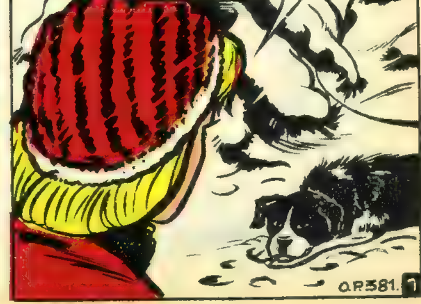
MAAR 10 JANUARI HEEFT DE KLEINE STOJA DESPOTOVIC NET ALS ELKE OCHTEND DE HUT VAN HAAR FAMILIE VERLATEN OM NAAR SCHOOL TE GAAN. ZE IS ELF JAAR EN HEEFT HEEL WAT OVER VOOR HET LEREN, WANT DE SCHOOL LIGT NIET NAAST DE DEUR, MAAR IN PRIJEPOLJE, 9 KM VER.

TEGENOVER DE WOLVEN

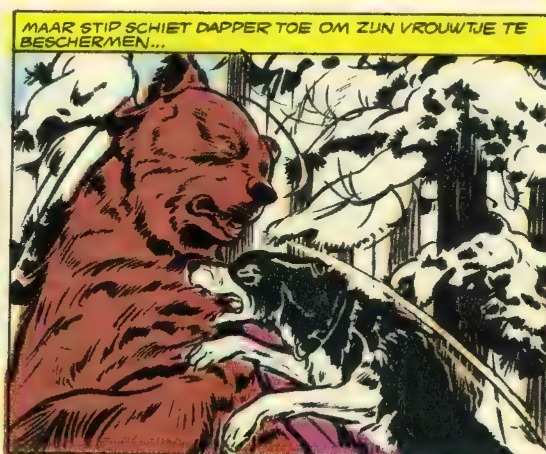

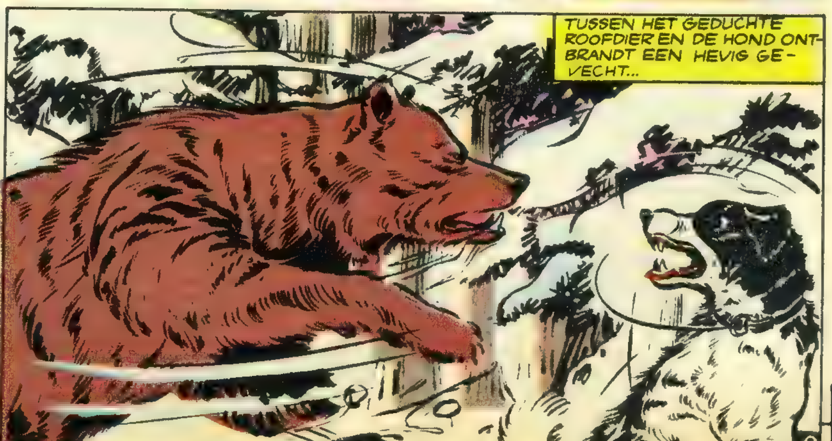

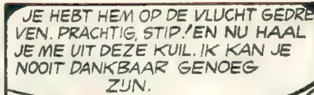

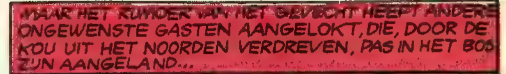
Vervolg →

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

ALLEEN

MAAR STIP LAAT DE MOED NIET ZAKKEN... INTEGENDEEL...

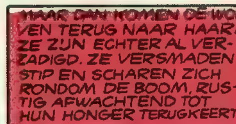
WOLVEN !!

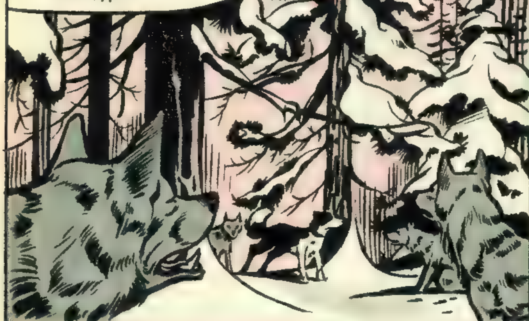

3

TEGENOVER DE WOLVEN

DE H-P V/1500,

In plaats van te bomen over vliegtuigen met zuivere lijnen en hoe langer hoe ongelofelijker prestaties, vond ik het leuker het nu eens te hebben over een van die grootvaders vol goede wil, van wie in hun tijd een heel moeilijk ding werd verlangd : vliegen.

Het is namelijk soms wel interessant in onze tijd, nu er raketten aan de lopende band worden geproduceerd, bijna even vlot als boordknoopjes, dat de vliegtuigbouw in het begin meer op knutselwerk leek dan op iets anders. Men bouwde toen een vliegtuig, keek of het vloog en vroeg zich daarna pas af voor welke taak het bestemd zou worden. Wat een gelukkige tijd voor vliegtuigbouwingenieurs !

Opa moest aan de Grote Oorlog meedoen, maar...

In 1916 waren de enige bommenwerpers die er bestonden tactische hulpvliegtuigen, die tot doel hadden de loopgraven te bombarderen en er maar een heel beperkt vliegbereik op nahielden. Nu hadden de Engelsen ingezien dat, wilden ze Duitsland op de knieën krijgen, ze het midden in zijn hart moesten treffen. Daarom ontwierpen ze een plan voor een toestel met zeer groot vliegbereik, dat Berlijn en de voornaamste industriegebieden kon bombarderen. De firma Handley-Page ging onmiddellijk aan de slag, maar al direct stuitte ze op problemen die nog nooit onder ogen waren gezien : het toestel moest zich over tamelijk aanzienlijke afstanden kunnen bewegen en zou daarom heel groot en zwaar wezen. Teneinde de vleugelwijdte te beperken (om het in de toenmalige loodsen te kunnen bergen) ontwierp de firma in Cricklewood een tweevlakshoek van 4° 05' voor de onderste vleugel, wat in die tijd een revolutie betekende. Het motorvermogen vormde eveneens een netelig probleem. De sterkste motor die men namelijk kon verkrijgen was de Rolls-Royce Eagle VIII van 375 pk en aan indienstneming van een motor van boven de 400 pk viel niet voor 1919 te denken ! Om deze reden dan ook besloot de heer Handley-Page onder de vleugels en aan weerskanten van de romp twee motoren achter elkaar te plaatsen. Daarmee was de eerste Britse viermotorige machine geboren. De bouw van het eerste proefmodel was al begonnen in de Harland & Wolf fabrieken te Belfast, maar voor één maal ging het spreekwoord :

Wie waagt die wint...

niet op. Toen het vliegtuig namelijk bijna voltooid was, brak er in Noord-Ierland een staking uit en om de levertijd niet te verlengen, besloot men de H. P. V/1500 over zee naar Engeland te brengen en het toestel daar af te bouwen. Dit oponthoud deed zich duchtig voelen en pas in mei 1918 kon het eerste toestel opstijgen van een klein veld in Cricklewood. Op 8 juni, toen het zijn veertiende vlucht maakte, gebeurde er een ongeluk en kwam de hele bemanning om het leven, behalve kolonel Ogilvie die op de schuttersplaats achteraan zat. Een tweede exemplaar, bestuurd door Clifford Prodger, werd toen op stapel gezet en deed zijn eerste proefvluchten in de loop van de zomer. Het verschilde enigszins van het eerste prototype en de rolroeren waren onder meer gewijzigd om de stabiliteit te vergroten. De stuurinrichting was overal echter nog verre van bevredigend en pas na het bestuderen van een volkomen andere staart loste men het vraagstuk op. De horizontale vlakken werden grondig omgewerkt en de dieptekabels veel talrijker in verhouding tot het totale aantal kabels. Het bouwmateriaal waarvan het grootste gedeelte van de uit drie stukken bestaande romp was vervaardigd, kan ons tegenwoordig zonderling lijken : het was grenehout, terwijl de vleugelachterzijden van aluminiumbuis waren.

Toen de proeven voltooid waren, werden er drie vliegtuigen geconstrueerd en 8 november 1918 stonden ze startklaar onder het bevel van luitenant-kolonel Mullock om Berlijn te gaan bombarderen. Op 9 november moest er een eerste vlucht worden uitgevoerd, maar daar een motor van een der « kisten » niet werkte zoals verwacht werd, besloot de vertegenwoordiger van Rolls-Royce in de nacht de vier motoren te verwisselen. De 10de november herhaalde dit spelletje zich met de tweede H. P. V/1500 en op 11 november waren de drie toestellen eindelijk klaar voor de start, toen de Wapenstilstand plaats greep...

H. M. A. Carthusian en Atlantic : twee pioniers

Met het einde van de oorlog was er geen sprake meer van de 255 en op het programma staande H. P.'s te bouwen, maar

TOTAAL WAPEN?

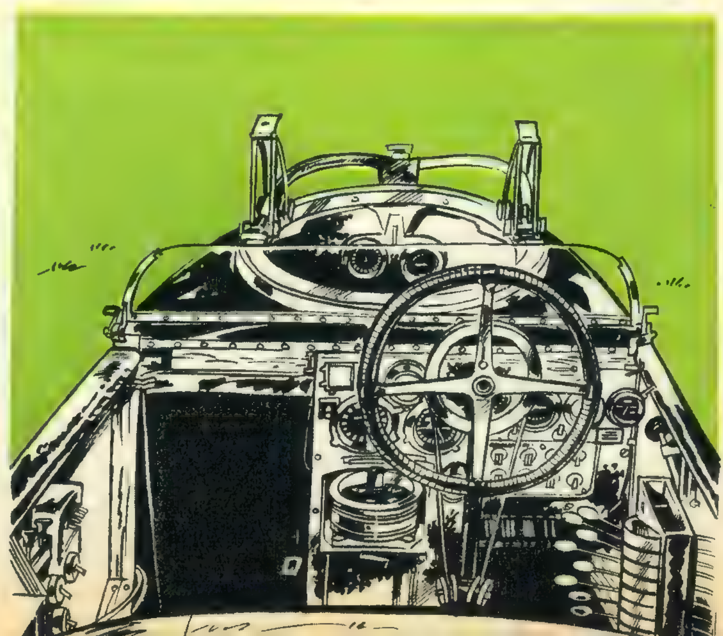
hoogstens een stuk of dertig. Ondanks al die tegenslagen liet de constructeur de moed niet zakken en besloot zelfs een grote slag te slaan. Op 13 december 1918 startten majoor Mac Laren en kapitein Hally van Mortlesham met bestemming naar Karatsji. Deze vlucht verliep niet zonder wederwaardigheden. De laatste etappe werd bijvoorbeeld allerschokkendst, doordat twee motoren uitvielen en de H. M. A. Carthusian zich met veel moeite naar Karatsji wist voort te slepen. Maar dat hinderde niet, het doel was toch bereikt. Het toestel had kans gezien de eerste luchtreis Groot-Brittannië-Voor-Indië in iets meer dan achttien dagen te volbrengen. De loopbaan van dit opmerkelijke toestel was hiermee echter nog niet afgelopen, want met het oog op de uitbreiding van de oorlog in Afghanistan besloot de Britse regering het vliegtuig daar te gebruiken en zo onderging de eerste H. P. V/1500 bij het bombardement van Kaboel op 24 mei 1919 zijn vuurdoop.

Een andere H. P. V/1500 zou zich met roem overladen : de F 7140 Atlantic, die een der talloze pogingen zou wagen om zonder tussenlanding de Atlantische Oceaan over te vliegen. Majoor Brackley en admiraal Mark Kerr zouden de leiding van deze expeditie krijgen, maar voor de zoveelste keer kwam er een kink in de kabel. Want niet alleen was in die junimaand 1919 boven Newfoundland het weer eenvoudig afschuwelijk, maar bovendien ontdekte men dat de motoren een veel te sterke neiging tot warm lopen vertoonden. In die tijd die nodig was om nieuwe radiatoren uit Harbour Grace te laten aanrukken, was de overtocht al door Alcock en Brown met hun Vickers Vimy volbracht. De Atlantic maakte vervolgens een uitgebreide reclamerondvlucht door de V. S., waaraan overigens door een mislukte landing te Cleveland ontijdig een einde kwam. De H. P. V/1500 brak nog heel wat records (hij maakte bijvoorbeeld een vlucht met 40 passagiers aan boord), maar hij werd tot het laatste toe door het ongeluk vervolgd, en behaalde geen enkel commercieel succes, behalve dan dat hij korte tijd de dienst Londen-Brussel mocht onderhouden. Ronduit gesproken, een geweldige pech voor een toestel dat ook nog in onze dagen als een der beste Engelse producten uit de tijd van 1914-1918 wordt beschouwd.

Starter.

DE STUURKUIP, WAAR EEN BOEING-PILOOT VERSTOMD VAN ZOU STAAN. VOOR HET "MANGAT" WAARIN DE WAARNEMER ZIT.

BILL CARLSON

DE MAN MET HET ELECTRONISCHE GEHEUGEN beweert dat iedereen kan wat hij kan

Wie de ongelooflijke staaltjes van Bill Carlsons kunnen gezien hebben zeggen : « Het is onmogelijk... Er zitten medeplichtigen in de zaal... Het is een truc ! » Maar nee ! Bill Carlson heeft heel eenvoudig zijn geheugen getraind.

Bill Carlson treedt op in het Robbedoescircus dat van maandag 27 augustus tot zaterdag 1 september langs de Belgische kust trekt. Zijn toer bestaat hieruit : op het podium staat een zwart bord met de cijfers 1 tot 20. Het publiek geeft zo moeilijk mogelijke woorden op : fenomenologisch of hidrotika, faillissementsstatistiek of dimetyhlaminofenyl-dimethylpyrazolon. Deze woorden worden op het bord geschreven, *zonder dat Bill Carlson er ook maar een ogenblik naar kijkt*, en dan noemt hij in de goede of in de omgekeerde volgorde de twintig woorden op. Om je er een idee van te geven hoe moeilijk dit wel is, moet je eens proberen het alfabet achterste voren op te zeggen, dus te beginnen bij z, y, x, enz., en te eindigen bij a... We kunnen je verzekeren dat Bill Carlson geen trucje heeft. Hij gebruikt gewoon zijn geheugen, maar dat heeft hij dan ook enorm getraind. Hij heeft ons zijn werkwijze als volgt uitgelegd :

« Vraag aan tien van uw vrienden of ze een dobbelsteen willen gooien. Ze werpen dan allemaal een cijfer dat variëren kan tussen 1 en 6. Degenen die een 1 gooien, moet u in gedachten een hoedje op het hoofd zetten ; zij die een 2 hebben, ziet u met een pet op. De drie wordt beloond met een kale kop, de vier met een strohoed, de vijf met een hoge zije en de zes met een bolhoed. Nog na een halve dag kunt u al uw vrienden zeggen wat voor cijfer ze die ochtend gegooid hebben, omdat hun hoofden met de verschillende hoeden in uw geheugen gegrift staan. Met een beetje training kunt u zich zo de punten herinneren die 20 of meer personen geworpen hebben. »

Voor zijn « Twintig Woorden Toer » gebruikt Bill Carlson een soortgelijk procédé : in gedachten verbindt hij de twintig woorden aan een bepaald cijfer en zo kan hij zonder haperen opdreunen : « 20, kosinus ; 19, faillissementsstatistiek ; 18, gadolinium... » En zo verder tot 1.

« De grootste moeilijkheid », zei hij ons met zijn zware Canadese tongval, « is niet het je herinneren van de woorden en de cijfers, maar het weer vergeten. Ik weet nog precies welke 20 woorden het publiek me gisteren heeft voorgezegd en het zou best kunnen dat ik diezelfde woorden vanavond weer zei, in plaats van de 20 nieuwe... »

Je kunt Bill Carlson in de voorstelling van de Robbedoescircus zien. Raadpleeg de reisroute op bladzijde 2 en... onthou het goed !

Professor Bill Carlson heeft aan zijn voeten een honderdtal zeer uiteenlopende voorwerpen liggen. Hij kijkt er dertig seconden naar, draait zich dan om en zegt tegen de omstanders wat er voor hem op de grond lag. Probeer het ook eens ! Je zult zien dat je je nog niet de helft herinnert...

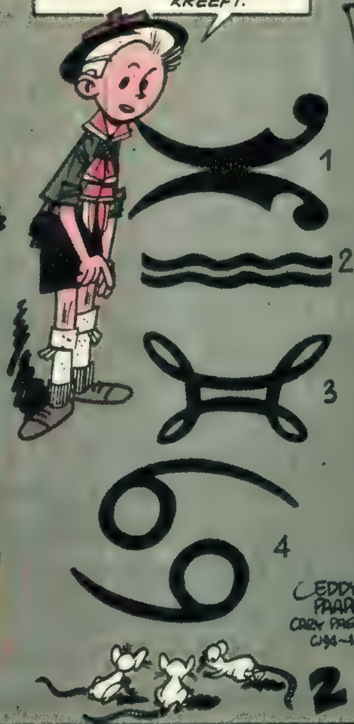

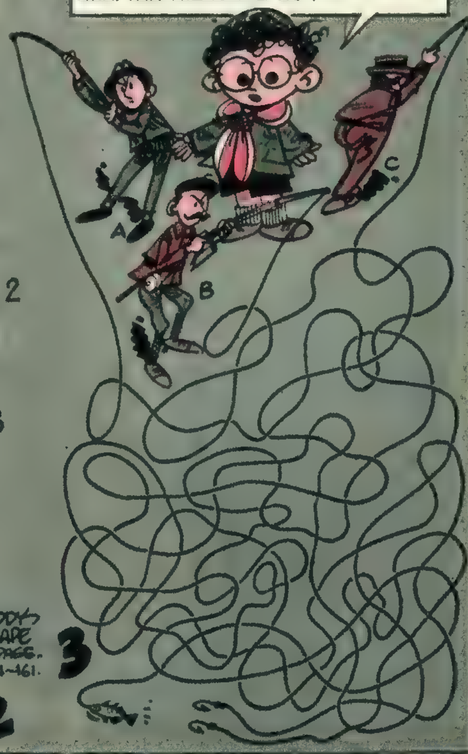
Bill Carlson : « Uw geboortedatum ? Maar dat is eenvoudig, mevrouw : 17 januari ! » (En fluisterend : « Verduiveld, waarom heb ik vanmorgen toch die knoop in m'n zakdoek gelegd ? »)

FOTO'S SJOKKE CLEUTJENS

VIS EN VISSERS

DAG, VRIJHEID !

Als we eens een lijstje opmaakten van alle doodgeboren of werkelijkheid geworden plannen, die opgekomen waren rondom een welvoorziene dis, tussen het dessert en het likeurtje na de koffie, dan kwamen we er nooit mee klaar !

Het vermaarde Vrijheidsbeeld, dat de reiziger aan de ingang van de New Yorkse haven verwelkomt, is een van die plannen. Het begon in 1865 bij de historicus Edouard de Laboulaye te Parijs, die enkele vrienden bij zich thuis op bezoek had. De vreselijke Amerikaanse Secessieoorlog was juist geëindigd. Het Noorden en het Zuiden begonnen hun wonden te verzorgen. Die dag werd van Philadelphia tot San Francisco Independance Day gevierd.

Ook in Parijs, want Frankrijk had ook een woordje meegesproken in de Onafhankelijkheidsoorlog die door de dertien opstandige koloniën tegen Engeland was gevoerd. En terwijl iedereen een dronk uitbracht op het eeuwige bondgenootschap tussen het Amerikaanse en het Franse volk, opperde de heer des huizes het volgende idee :

« Als we eens een monument oprichtten tot verheerlijking van de broederschap tussen onze beide landen ? »

Het was zomer. Onder de genodigden was er een jonge Elzasser, een beeldhouwer die Frédéric-Auguste Bartholdi heette... De zaak was in een ommezien beklonken... Iemand moest naar de Verenigde Staten gaan om het plan ter plaatse te bestuderen. En die iemand zou Frédéric-Auguste zijn !

New York geeft hem inspiratie !

Tijdens de hele overtocht denkt Bartholdi na. Langzaam neemt het onderwerp van het monument in zijn hoofd gestalte aan. Hij zal een standbeeld maken. Een vrouwebeeld... En dan tekent New York met zijn wolkenkrabbers zich aan de horizon af. Bartholdi wordt door de scheppinsgave beroerd. Zijn beeld staat hem voor de geest, reusachtig en verheven, als een voorpost van het werelddeel.

Meer dan tien jaar verlopen intussen. In november 1875 wordt de Laboulaye voorzitter van de pas gestichte Union Franco-Américaine, die de plannen voor het kunstwerk moet uitwerken, de nodige fondsen voor de uitvoering vergaren en het werk zelf voltooien. Hij verwelkomt Bartholdi die uit Amerika terugkomt en ze gaan onmiddellijk aan de slag. Frankrijk zal het beeld bouwen. De Verenigde Staten zullen voor het enorme voetstuk zorgen dat het beeld moet dragen.

Heel Frankrijk legt botje bij botje

De geestdrift van de ijveraars voor het monument dreigde te verflauwen. Want 250.000 dollar waren beslist noodzakelijk voor het totstandkomen van deze reusachtige onderneming. Er werd daarom besloten een nationale inzameling te openen. Niemand mocht meer dan 2 cent offeren (1 Belgische frank of 7 cent) en ieder beroep op om het even welke regeringsbijdrage was bij voorbaat uitgesloten !

In juli 1882 was de enorme som bijeengegaard. De Amerikanen streken de 225.000 dollar op die de oprichting van het voetstuk mogelijk moesten maken. De anima van het publiek in Amerika kon 't niet in de verste verte halen bij die welke het Franse volk bezielde. Tenslotte moest de uitgever Pulitzer er nog aan te pas komen, die jarenlang in zijn hoofdartikelen op hetzelfde aambeeld doorhamerde, voor op 11 augustus 1885 bekend kon gemaakt worden dat het geld er was.

Er komt tekening in de puzzel

Bartholdi had een model van zijn beeld vervaardigd dat ongeveer drie meter hoog was. Het werd naar Frankrijk verzonden en daar viermaal zo groot als het origineel nagemaakt. Deze tweede aflevering werd toen in tweeën gesplitst en die twee delen werden nog eens vier keer zo groot gecopieerd.

Toen verschenen de timmerlieden ten tonele. Van elk stuk van het enorme beeld maakten ze houten exemplaren na, waarop dan koperplaten werden gehamerd, tot die platen de vorm van de houten proefmodellen hadden aangenomen.

Het skelet dat die koperen stukken moest torsen werd ontworpen door... Gustave Eiffel, die in deze tijd nog niet in het minst aan zijn Eiffeltoren dacht. Eiffel liet vier gigantische sta-

OP HET METALEN GERAAMTE DAT DE KOLOS DRAAGT STAAT EEN HANDTEKENING DIE LATER BEROEMD ZOU WORDEN : DIE VAN GUSTAVE EIFFEL

len pijlers maken die van de basis tot aan de top van het monument moesten doorlopen en het hele gewicht ervan dragen. Dwarsbalken van geringer kaliber weefden een geweldig spinneweb dat het geheel in zijn verband moest houden en waar de koperen stukken op moesten komen.

Al in 1876 werd de arm met de fakkel tentoongesteld in Philadelphia en op Madison Square te New York en vervolgens weer naar Frankrijk verzonden. Het hoofd was te Parijs in 1878 te zien ter gelegenheid van de Wereldtentoonstelling.

Zes jaar later, op 4 juli 1884 werd het nu geheel voltooide beeld aan de Amerikaanse ambassadeur getoond door Ferdinand de Lesseps, die in de plaats was gekomen van de voor enkele maanden verdwenen de Laboulaye, die de verwezenlijking van zijn droom niet meer had mogen beleven. Het volgende jaar werd het monument uiteengenomen, in 214 kisten verpakt en te Rouen op de « Isère » ingescheept. De 17 juni 1885 kwam Frankrijks geschenk te New York aan.

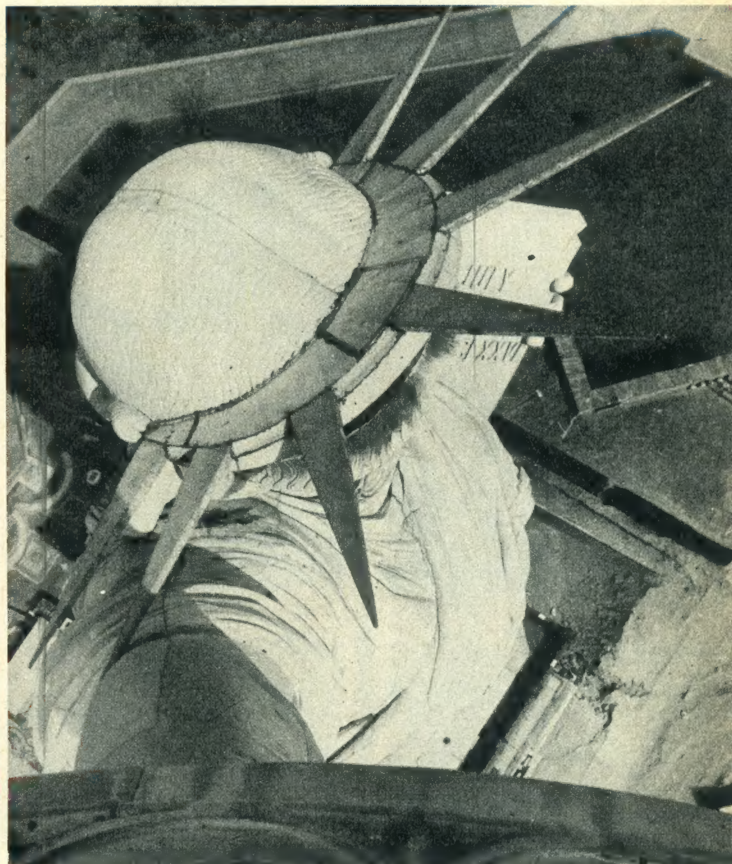
Pas 28 october 1886 werd de « Vrijheid die de wereld verlicht » na weer gemonteerd te zijn op de daarvoor bestemde plaats, plechtig ingewijd door Bartholdi zelf en door de toenmalige president, Grover Cleveland.

« We zullen nooit vergeten dat de Vrijheid hier haar woonplaats heeft gekozen », verklaarde de president van de Verenigde Staten.

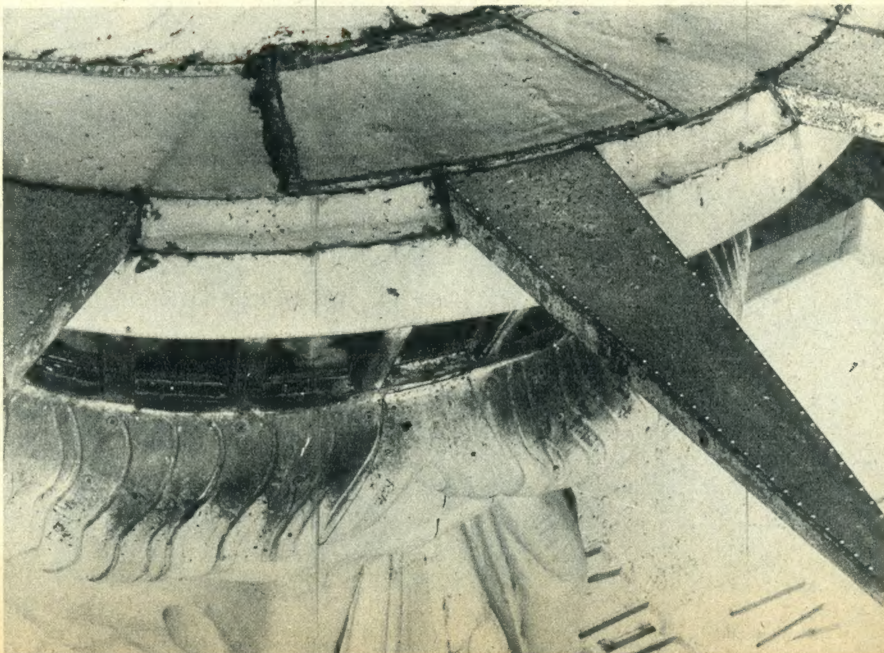
En die nacht werd voor het eerst de fakkel aangestoken.

Moge hij en met hem de Vrijheid die hij verzinnelijkt nooit meer uitdoven !

Onderdeel van de kolos, wiens totale hoogte honderd meter bereikt. Het eigenlijke beeld meet 50 m van de voeten tot aan de fakkel. De rechterarm is 13,75 m lang. Honderd ton koper en 125 ton staal hebben tot de vervaardiging gediend.

Een wenteltrap geeft toegang tot een uitkijkpost in het diadeem van het beeld, 83 m boven de zeespiegel. Bij helder weer kunnen 35 personen tegelijk gebruik maken van die uitkijkpost waar je 9 km ver kunt zien.

"DAT PLAKT!" ZEI BERNARD HALLER

Een der grappigste vertellers van dit ogenblik, en tegelijk een gebarenkunstenaar zonder weerga, die optreedt in het Robbedoescircus in alle Belgische badplaatsen (van maandag 27 augustus tot zaterdag 1 september a.s.). En Bernard Haller heeft ons verteld wat hem overkwam toen hij een Robbedoes van zijn neefje wilde gappen.

FOTO'S SJOKKE CLEUTJENS

WAAR ZIJN DE SIOUX OPPERHOOFDEN ?

Wil jij er ook eentje worden? Wil jij ook de dolgelukkige eigenaar van zo'n RODEO Indianententent worden? Wat een bijzonder boeiende spelletjes kan je dan spelen! En wat zal je aanzien in de ogen van je vriendjes dan stijgen!

Zorg dus dat je vooral deelneemt aan de ROBBEDOES strandspelen, want juist je vriend ROBBEDOES looft die prachtige tenten uit voor de winnaars van de diverse wedstrijden.

En daar er ROBBEDOES alles aan is gelegen jullie materiaal van kwaliteit te geven, is zijn keus gevallen op tenten van de firma RODEO in Sint Niklaas, die ook nog een hele reeks andere kampeerartikelen fabriceert.

Kijk vlug op onze kalender en kom naar de strandspelen. Tot binnenkort!

WE GAAN UIT HENGELEN!

1. Alleen de zeelt, de kwabaal en de paling zijn zoetwatervissen. Onze vissers zouden een raar figuur slaan als ze zeevis mee naar huis brachten als buit van hun hengelpartijtje!
2. 1) Vissen; 2) Waterman; 3) Tweelingen; 4) Kreeft.
3. De gelukkige visser is B.

Abonnementen op Robbedoes

België :
1 jaar : 520 F ; 6 maanden : 260 F ; 3 maanden : 130 F.

Kongo :
1 jaar : 560 F ; 6 maanden : 280 F ; 3 maanden : 140 F.

Overige landen :
1 jaar : 570 F ; 6 maanden : 285 F ; 3 maanden : 143 F.

Nederland :
1 jaar : Fl 33,80 ; 6 maanden : Fl 16,90 ; 3 maanden : Fl 8,45.

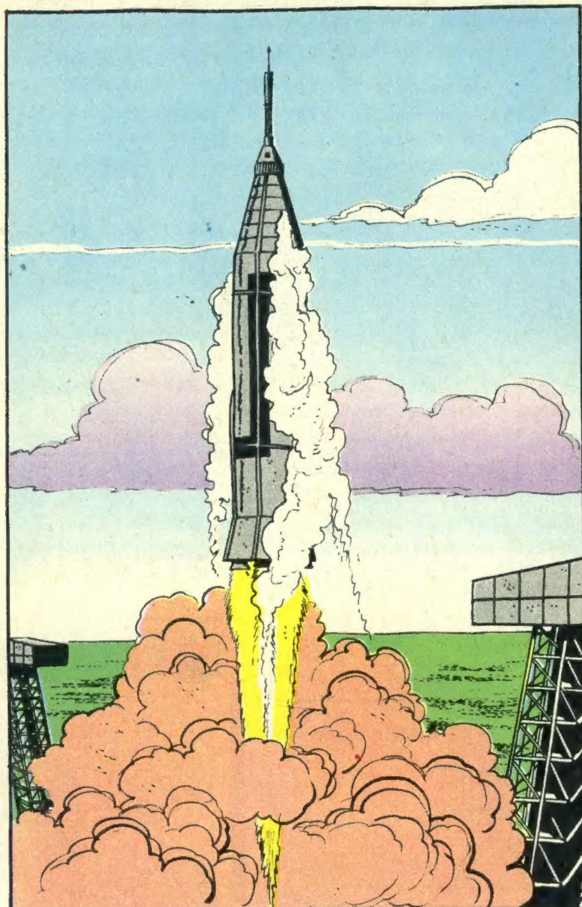
Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname :
1 jaar : Fl 38 ; 6 maanden : Fl 19 ; 3 maanden : Fl 9,50.

Voor Nederland : gironummer 211714 van de Uitg. J. Dupuis, Laan van Meerdervoort 129, Den Haag. Voor België : P.C.R. 3621.59 van de Uitg. J. Dupuis, Centrumgalerij, Blok 2, Brussel 1.

BUCK DANNY OPERATIE "MERCURY"

De « Mercury » raket met kapitein Dayton aan boord is zojuist gestart...

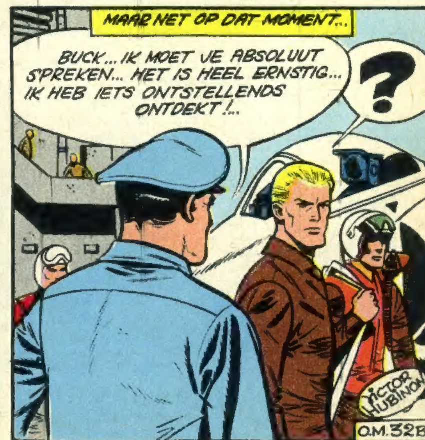

Wordt vervolgd

UITGEVERIJ J. DUPUIS, Zonen en Co. - Den Haag, Laan van Meerdervoort, 129
Brussel 1, Centrumgalerij, Blok 2